МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
імені В. Г. КОРОЛЕНКА

ХУДОЖНИК ВІКТОР ІВАНОВИЧ КОВТУН

Персональний бібліографічний покажчик

Харків 2018

УДК 7.071.1:016:929Ковтун](477)
Х98

Затверджено до друку вченою радою
Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка
(протокол № 3 від 11 травня 2017 р.)

Укладач Вікторія Ростиславівна Антонова
Науковий редактор О. Г. Павлова, *доцент ХНУ ім. В. Н. Каразіна, канд. іст. наук*
Редактор О. О. Кучеренко

Х98 Художник Віктор Іванович Ковтун : персон. бібліогр. покажч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. В. Р. Антонова]. – Харків, 2018. – 51 с.

У виданні відображено бібліографічну інформацію про життя і творість харківського художника Віктора Івановича Ковтуна.

УДК 7.071.1:016:929Ковтун](477)

ПЕРЕДМОВА

Персональний бібліографічний покажчик «Художник Віктор Іванович Ковтун» містить інформацію про видання, присвячені життю та діяльності митця (бібліографічні описи документів українською та російською мовами за 1987–2017 рр.), про його участь у художніх виставках в Україні та за її межами. Матераіл у покажчику систематизований за чотирма розділами: (1 Творчий доробок В. І. Ковтуна, 2 Література про В. І. Ковтуна, 3 Громадська діяльність В. І. Ковтуна, 4 Нагороди В. І. Ковтуна). У прямій хронології бібліографічні записи подані в першому і четвертому розділах, у другому і третьому – за алфавітом. У додатках подано перелік персональних виставок художника, колективних виставок, у яких він брав участь, а також висловлювання В. І. Ковтуна про своє життя і творчість та діячів культури і мистецтва про нього.

Під час укладання покажчика використані каталоги, картотеки, фонди Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка (ХДНБ) та бібліотеки Харківського художнього музею. Документи, відсутні у ХДНБ і не перевірені укладачем de visu, позначені астериском (*). Для зручності користування видання супроводжене допоміжним апаратом – це передмова, іменний покажчик, додатки, зміст. Посібник призначений мистецтвознавцям, викладачам, екскурсоводам, краєзнавцям, студентам художніх навчальних закладів.

Укладач вдячна мистецтвознавцю Ользі Йосипівні Денисенко, провідному бібліотекарю Харківського художнього музею Ларисі Сергіївні Оберніхіній, завідувачці регіонального інформаційного центру «Харківщина» Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки Ларисі Олександрівні Сашковій та колективу центру за допомогу в підготовці видання.

Електронна версія видання: http://korolenko.kharkov.com/vydannia-biblioteky.html

1 ТВОРЧИЙ ДОРОБОК В. І. КОВТУНА

1.1 АЛЬБОМИ

1. **Ковтун Віктор** : [альбом / В. І. Ковтун ; вступ. ст. О. Й. Денисенко]. – [Харків : б. в., після 2002]. – 18 с., 39 с. репрод. – Текст парал. укр., рос., англ.

2. **В. І. Ковтун**. Вірність мистецьким традиціям. Живопис. Графіка : [альб.-кат. / В. І. Ковтун ; авт.-упоряд. О. Денисенко]. – Харків : Золоті сторінки, 2008. – 104 с. : кольор. іл.

3. **Ковтун Віктор Іванович** : [альбом] / В. І. Ковтун ; авт. передм. Дженг Цзя Яо. – [Б. м. : б. в., після 2010]. – 49 с. : репрод. – Текст парал. укр., кит.

4. **Віктор Ковтун** : [альбом] / В. І. Ковтун ; [авт. передм. С. І. Ковтун ; уклад. та авт. передм. О. Й. Денисенко ; авт. проекту С. Дуденко]. – Харків : ХДАДМ, 2011. – [276] с. : портр.

5. **Філософія** художнього спілкування : монографія / С. М. Пазиніч, В. І. Ковтун ; Харків. орг. Нац. спілки художників України. – Харків : Савчук О. О., 2016. – 367 с. : іл.

1.2 РЕПРОДУКЦІЇ ТВОРІВ В. І. КОВТУНА У ВИДАННЯХ З МИСТЕЦТВА

6. **Натюрморт** з соняшником. Пресована дошка, олія // Мистецька панорама українського десятиріччя: Харків [образотворчий матеріал] // Образотвор. мистецтво. – 2001. – № 1. – С. 88–89 : іл.

З нагоди десятиріччя незалежності України редакція часопису знайомить читачів з творчістю членів обласних організацій Національної Спілки художників України (НСХУ).

7. **Університетська** гірка. Полотно, олія. 2002 // Мистецтво України, 1991–2003 : [альбом / концепція вид., упоряд.: Т. О. Придатко, З. А. Чегусова ; ред. рада : В. А. Чепелик та ін. ; авт. перед. сл. В. А. Чепелик]. – Київ, 2003. – С. 286.

8. ***Зимний** колодец; Школьный уголок ; Ветеран ; Полдень // Лик. – 2008. – № 2. – С. 2, 3.

9. **Натюрморт** з соняшниками, 2012. Полотно, олія / В. І. Ковтун // Образотвор. мистецтво. – 2012. – № 3/4. – С. 63.

Редакція часопису «Образотворче мистецтво» у рубриці «Презентації» знайомить з творами голів обласних та міських організацій, у т. ч. – В. І. Ковтуна. Вміщено репродукції – привітання В. І. Ковтуну від НСХУ з нагоди присвоєння йому звання почесного академіка Російської академії мистецтв.

10. **Вечірній** Тарас, 2013. Полотно, олія / В. І. Ковтун // Образотвор. мистецтво. – 2014. – № 1. – С. 118.

В ювілейному Шевченківському році в першому номері часопису «Образотворче мистецтво» вміщено матеріали про життя і творчість Т. Г. Шевченка, діячів культури, які присвятили свої твори та дослідження поетові. Рубрика «Презентація» знайомить з творами українських художників, у т. ч. – В. І. Ковтуна.

1.3 СТАТТІ

11. **Художник** Виктор Ковтун подарил музею четырнадцать своих работ : интервью с В. И. Ковтуном / записала М. Некрасова // Киев. ведомости. – 1995. – 15 февр. – С. 10.

Виставка творів В. І. Ковтуна у Національному художньому музеї України (Київ). Художник подарував музею десять живописних та чотири графічні твори.

12. **Художники** не склали рук... : інтерв'ю з В. І. Ковтуном / записав В. Кобець // Слобід. край. – 1997. – 14 жовт. – С. 2 : фото.

Про 60-річчя Харківського відділення НСХУ, виставкову діяльність, мистецьку освіту та труднощі, з якими доводиться стикатися.

13. **Підтримується** не культура, а мізерна зарплата її працівників // Культура і життя. – 1999. – 8 жовт. (№ 8). – С. 4.

Про занепокоєння розвитком культури в Україні. Оцінка значення Харківської мистецької школи, діяльності Харківської організації НСХУ. Запропоновані шляхи покращення мистецької освіти.

14. **Лед** и пламень : беседа с В. И. Ковтуном / записал В. Булат // Событие. – 2001. – № 42. – С. 8 : фот.

Про роботу Харківської організації НСХУ, підготовку професійних художників у навчальних закладах міста, особисті творчі плани.

15. [**Юрий Николаевич Винтаев** : художник, Заслуженный деятель искусств Украины, профессор] // Художники Украины. – 2005. – № 5. – С. 3.

Вступна стаття В. І. Ковтуна до випуску журналу, присвяченого творчості Ю. М. Вінтаєва.

16. **Евгений Павлович Егоров** // Євгеній Павлович Єгоров – художник і педагог : зб. ст. за матеріалами «круглого столу», присвяч. творчості Є. П. Єгорова, Харків, 11 берез. 2006 р. – Харків, 2006. – С. 5–6.

Єгоров Є. П. – ректор (1972–1975) Харківського художньо-промислового інституту (сьогодні – Харківська державна академія дизайну і мистецтв), учитель В. І. Ковтуна.

17. **Її твори** – постійний пошук // Образотвор. мистецтво. – 2006. – № 3. – С. 98 : іл.

Про харківську художницю Ганну Лещенко.

18. **Палітра** творчої динаміки // Образотвор. мистецтво. – 2006. – № 4. – С. 5–7 : іл.

Про діяльність Харківської обласної організації НСХУ, творчість її членів.

19. **Співець** рідної землі / В. І. Ковтун, О. Соловйова, О. Пасивенко // Образотвор. мистецтво. – 2006. – № 4. – С. 56–59 : іл.

Про творчість харківського художника, заслуженого діяча мистецтв України, викладача кафедри живопису Харківської академії дизайну і мистецтв Юрія Вінтаєва.

20. **В авангарді** творчого процесу України : бесіда з В. І. Ковтуном / [записав В. Романовський] // Слобід. край. – 2008. – 23 жовт. – С. 8 : фот.

Про історію утворення Харківської спілки, її діяльність та підготовку до святкування 70-річчя Харківської організації НСХУ.

21. **... І щоб** фарби не засихали на палітрі! : інтерв'ю з В. І. Ковтуном з нагоди його 50-річчя / записав В. Романовський // Слобід. край. – 2008. – 7 черв. – С. 22.

22. **Віктор Ковтун**: у харківської художньої школи світовий потенціал : бесіда з В. І. Ковтуном з нагоди вручення йому Національної премії ім. Т. Г. Шевченка / записала Ю. Коваленко // Губерния. – 2010. – ноябрь. – С. 38–39 : фото.

23. **«У колекції** Віктора Януковича моя остання робота – "Бузок"» : бесіда з В. І. Ковтуном / записала С. Галаур // Уряд. кур'єр. – 2011. – 4 черв. (№ 101). – С. 19 : іл.

В. І. Ковтун про географію своєї творчості, виставок та подарунки своїх робіт.

24. **Одна** мистецька родина // Образотвор. мистецтво. – 2012. – № 3/4. – С. 140 : іл.

Про програму пленеру в Которській затоці (Чорногорія), у якому взяли участь відомі українські живописці, у т. ч. – В. І. Ковтун. Серед репродукцій: Віктор Ковтун. «Вечірній Котор», 2009. Полотно, олія.

25. **Віктор Ковтун**: «Моє щастя, що я зміг побудувати своє життя так, як сам того хотів» [Електронний ресурс]. // Національний культурний центр України у м. Москві : [сайт]. – 2013. – [30 жовт.]. – Електрон. текст. дані. – URL : http://ukrcentr.ru/kulturno-mistecka/viktor-kovtun-moye-shhastya-v-tomu-shho-ya-zmig-pobuduvati-svoye-zhittya-tak-yak-sam-togo-xotiv/, вільний (дата звернення: 21.06.2017). – Назва з титул. екрану.

Під час відвідування В. І. Ковтуном Національного культурного центру України в Москві митець подарував центру погруддя Тараса Шевченка, автор — художник Олександр Капщук, натхненником виступив В. І. Ковтун. Художник відповів на запитання, що стосувалися його життя, родини, творчості, планів.

26. **...І щоб** фарби не засихали на палітрі! : [бесіда з худож. В. Ковтуном / записав В'ячеслав Романовський] // Осяяла натхненням Слобожань : есеї та бесіди / В'ячеслав Романовський. – Харків, 2013. – С. 190–198 : іл.

27. [**Вступна** стаття] // Віра Чурсіна. Акварель. Живопис : [альбом] / Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв, Харків. орг. Нац. спілки художників України. – Харків, 2014. – С 5–7.

28. [**Привітання** з ювілеєм] // Харківська дитяча художня школа ім. І. Ю. Рєпіна [Електронний ресурс] : 70 років з дня заснування.– Харків, 2014. – Електрон. текстові дані. – URL : http://www.repinka.com/images/stories/2015/catalog/catalog-70let-school.pdf, вільний (дата звернення: 06.06.2017).

29. **«Сьогодні** треба захищати реалізм» [Електронний ресурс] : бесіда з худож. В. І. Ковтуном / записала Л. Лутицька. – Електрон. текстові дані // День. – 2017. – 14 квіт. – URL : https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/viktor-kovtun-sogodni-treba-zahyshchaty-realizm, вільний (дата звернення: 12.11.2017).

Згадується Г. С. Коробов – заслужений діяч мистецтв України, живописець, викладач В. І. Ковтуна.

Див. також № 147.

1.4 ВИДАННЯ ПІД РЕДАКЦІЄЮ В. І. КОВТУНА

30. ***Мистецькі** шляхи Харківщини: історія, традиції, сучасність : 1938–2008 / Харків. орг. Нац. спілки худож. України ; голов. ред. В. І. Ковтун ; кер. проекту Г. Мастепанова ; вступ. ст. А. Новоселова-Хмельницька. – Харків : б. в., 1998. – 367 с. : іл.

31. **Симфонія** землі Слобожанської: звіт майстрів мистецтв та творчих колективів Харківської області : ІІ Всеукр. фестиваль майстрів мистецтв та нар. творчості, присвяч. 10-й річниці незалежності України, Київ, Нац. палац. «Україна», 13 лип. 2001 р. програма / Харків. обл. держ. адмін., Харків. обл. рада ; [худож.-консультант В. Ковтун]. – [Харків : б. в., 2001]. – 12 с.

32. **Художники** Харківщини : 65 р. Харків. орг. нац. спілки худож. України : [альбом] / голов. ред. В. І. Ковтун ; вступ. ст. О. Й. Денисенко. – Харків : Майдан, 2003. – 179 с. : іл. – (Харкову 350).

33. **Мій** рідний Харків, 2004 : живопис, графіка, скульпура, монументальне мистецтво, декоративно-прикладне мистецтво : [альбом / [голов. ред. В. І. Ковтун ; ред. рада : В. М. Чаус та ін.; авт. вступ. ст. та заг. ред. О. Й. Денисенко]. – Харків : Майдан, 2004. – 65 с. : іл.

С. 41: репродукції художніх творів В. І. Ковтуна.

34. **Художники** Украины : [журнал] / гл. ред. О. Головко ; редкол.: С. Ковтун, В. Ковтун, О. Чепец и др. – Киев : Никитин и партнеры, 2005. – № 1–6.

35. **Мария** Винокурова, 1914–2000. Живопись. Графика : [альбом] / Харьк. орг. Нац. союза художников Украины, Харьк. худож. музей ; [сост.: В. А. Мальцева, В. А. Винокуров ; ред. : В. И. Ковтун, В. В. Мызгина ; авт. вступ. ст. А. В. Шило]. – Харьков : Б. и., 2008. – 100 с. : ил.

36. **Харківщина** мистецька : історія, традиції, сучасність 1938–2008 = ART of Kharkiv region : history, traditions, present 1938–2008 : [альбом / Харк. орг. Нац. спілки художників України ; [упоряд.: О. Денисенко, І. Долганова, В. Носань ; кер. проекту, голов. ред. В. І. Ковтун]. – Харків : Майдан, 2008. – 391 с. : іл.

С. 84: репродукції творів «Дзвонар», «Матусин жовтень», «Натюрморт із калиною».

37. **Мистецькі** пленери 2004–2009. Шляхами Васильківського : погляд через століття [образотворч. матеріал] : до 155-річчя від дня народж. майстра : альб.-кат. / Харк. худож. музей та ін. ; [авт.-упоряд.: О. Й. Денисенко ; редкол. : Мизгіна В. В., Ковтун В. І. та ін.]. – Харків : ХДАДМ, 2009. – 125 с. : іл.

38. **Великий** мастер. Портрет сквозь призму времени : материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвящ. 130-летию со дня рождения А. А. Кокеля (Харьков–Чебоксары–Тарханы, 13–19 марта 2010) / Чуваш. гос. ун-т им. И. Н. Ульянова, Харьк. гос. акад. дизайна и искусств ; [сост. В. А. Васильев; редкол.: В. Г. Агарков, В. И. Ковтун и др.]. – Чебоксары : Изд-во Чуваш. ун-та, 2010. – 136 с.

С. 23, 26: про В. І. Ковтуна.

39. **Мистецька** палітра Слобожанщини : історія, традиції, сучасність : живопис, графіка, скульптура, декор.-приклад. мистецтво, театр і кіно, дизайн середовища : [альбом] / Харків. орг. Нац. спілки художників

України ; [керівники проекту: В. Ковтун, В. Лещенко ; упоряд.: О. Денисенко, В. Носань]. – Харків : Глобус, 2013. – 447 с. : іл.

Див. також № 160.

2 ЛІТЕРАТУРА ПРО В. І. КОВТУНА

2.1 ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

40. **Віктор Іванович Ковтун** // Кафедра живопису ХДАДМ. Традиції та сучасність. – Харків, 2015. – С. 86–87 : портр., репрод.: Натюрморт з горобиною, 2014. П./о., 100×80; Портрет філософа С. М. Пазиніча, 2014. П./о., 135×110; Портрет заслуженого діяча мистецтв України Віри Іванівни Чурсіної, 2014. П./о., 120×80; Онукам на згадку, 2012–2014. П./о., 180×220.

41. **Віктор Ковтун**: живописець // Соборність. – [Харків, 2008]. – С. 9 : портр., репрод. [В. Ковтун. «Травневий ранок». 2006. Полотно, олія].

42. **Головко, О.** Виктор Ковтун / О. Головко // Художники Украины. – 2005. – № 1. – С. 4–15 : цв.ил.

Випуск журналу цілком присвячено життю та творчості В. І. Ковтуна. На сторінках видання представлені репродукції творів художника: «Ночная синагога», 2005, холст/масло, 60×70; «Будет борщ», 2003, холст/масло, 120×100; «Ветеран», 2005, картон/масло, 80×100; «Вечер на Десне», 2005, картон/масло, 80×100; «Фиолетовая сирень», 2004, картон/масло, 80×100; «Таинственный натюрморт», 2005, картон/масло, 100×80; «Моя Макси», 2004, картон/масло, 80×100; «Домой», 2005, картон/масло, 80×100; «В День рождения», 2005, ДВП/масло, 100×120; «Утренние флоксы», 2005, холст/масло, 100×100; «Звонарь», 2005, картон/масло, 100×80; «Осень на фоне Святопокровского монастыря», 2005, холст/масло, 85×85; «Водокрещение в Свято-Горской Лавре», 2005, картон/масло, 80×100; «Вдовы», 2005, холст/масло, 130×150; «Осень в Мезине», 2005, картон/масло, 80×100; «Зимняя Черниговщина», 2004, картон/масло, 80×100; «Накануне Нового 2005 года», 2004, картон/масло, 100×80.

43. **Денисенко, О. Й.** Багатоцвітність мистецької палітри // Віктор Ковтун = Виктор Ковтун = Victor Kovtun : альб.-кат. / [авт.-упоряд. О. Денисенко ; авт. проекту С. Дуденко]. – Харків, 2011. – [С. 12–17].

44. **Ковальчук, М.** Шляхами Васильківського / М. Ковальчук // Харьк. изв. – 2010. – 25 февр. – С. 9 : фот.

Про культурно-мистецьку акцію «Шляхами Васильківського: погляд через століття» в Харківському художньому музеї, на яку зібралися шанувальники художника. Серед присутніх – В. І. Ковтун.

45. **Ковтун Виктор Иванович** // 500 влиятельных личностей. Харькову – 350 : [информ.-биогр. справ.]. – Харьков, 2004. – С. 426 : портр.

46. **Ковтун Виктор Иванович** // Хто є хто на Харківщині. Видатні земляки : [довід.-біогр. вид.]. – Київ, 2005. – С. 160–161 : портр., репрод. «Його величність – Держпром». 2004. 250×150 см. «Ластівчина весна». 2004. 130×150 см. «Натюрморт з червоними яблуками». 1996. 100×122 см. Холст, масло.

Художник, президент міжнародного благодійного фонду ім. І. Ю. Рєпина, заслужений художник України, нагороджений почесною відзнакою «Слобожанська слава».

47. **Ковтун Виктор Иванович** : [биография] // Две столицы. Одна судьба : выст. произведений / Виктор Ковтун ; [вступ. ст. О. И. Денисенко ; дизайн, фот. В. Скип ; Харьк. гор. благотвор. фонд «АВЭК»]. – [Харьков, 2007]. – 4-я с. обл. : портр.

48. **Ковтун Виктор Иванович** [Электронный ресурс] // Обществ. орг. «Харьк. клуб "Генерал"» : [сайт]. – Электрон. дан. – URL : http://general.org.ua/about-us/pochetnyie-chlenyi-obshhestvennoy-organizatsii-harkovskiy-klub-general/kovtun-viktor-ivanovich-2/, свободный (дата обращения: 21.06.2017). – Загл. с титул. экрана.

Біографічна довідка. Художник є почесним членом громадської організації «Харківський клуб "Генерал"».

49. **Ковтун Віктор Іванович** // Довідник Національної спілки художників України. – Київ, 2005. – С. 453 : портр.

50. **Ковтун Віктор Іванович** // Довідник Національної спілки художників України. – Київ, 2013. – С. 525 : портр.

51. **Ковтун Віктор Іванович** // Енциклопедія Сучасної України / редкол. Дзюба І. М. (співголова) та ін. – Київ, 2013. – Т. 13. – С. 570 : портр.

С. 514: репродукція: В. Ковтун. «Зимове надвечір'я». 2009. Полотно, олія.

52. **Ковтун Віктор Іванович** // Мистецтво України : біогр. довід. / за ред. А. В. Кудрицького. – Київ, 1997. – С. 303.

53. **Ковтун Віктор Іванович** // Художники України : енцикл. довід. / Ін-т проблем сучас. мистецтва ; [авт.-упоряд. М. Г. Лабінський; редкол. В. Д. Сидоренко (голова) та ін.]. – Вип. 1. – Київ, 2006. – С. 287.

54. **Ковтун Віктор Іванович** // Шевченківські лауреати, 1962–2012 : енцикл. довід. / авт.-упоряд. М. Г. Лабінський. – 3-є вид., змінене і допов. – Київ, 2012. – С. 309–310 : портр.

55. **Ковтун Сергій Іванович** : [художник, брат В. І. Ковтуна] // Довідник Національної спілки художників України. – Київ, 2013. – С. 525 : портр.

56. **Ковтун, С. І.** Про брата Віктора // Віктор Ковтун = Виктор Ковтун = Victor Kovtun : альб.-кат. / [авт.-упоряд. О. Денисенко ; авт. проекту С. Дуденко]. – Харків, 2011. – [С. 7–8].

57. **Марченко, О.** За Десною криниця пульсує / О. Марченко // Панорама. – 1997. – № 35. – С. 14 : портр.

Про життя В. І. Ковтуна, виставки його робіт, визнання за кордоном його творчості.

58. **Марченко, О.** За отчим порогом : [жит. та твор. шлях В. І. Ковтуна] / О. Марченко // Слобід. край. – 1996. – 28 верес. – С. 3 : портр.

59. * **Мороз, М.** Художник з Божим духом : слово про Віктора Ковтуна / М. Мороз // З Богом в серці. – 1996. – № 8.

60. **Никодим,** Митрополит Харківський і Богодухівський. ...Вічно жити і дихати Божим творінням : [роздуми про творчість В. І. Ковтуна] / Никодим // Харьков. епарх. ведомости. – 1997. – № 1. – С. 5.

61. ***Ордынцев, М.** «Новость, которая всегда нова…» : Нар. художник Украины В. Ковтун / М. Ордынцев // «Fortissimo». – 2006.

62. **Тарасова, Л.** Стояли вербы возле хаты... / Л. Тарасова // Веч. Харьков. –1998. – 5 дек. – С. 3.

Про життя, творчий шлях та громадську діяльність В. І. Ковтуна. Згадуються епізоди навчання у художньому училищі, участь у створенні Міжнародного благодійного фонду ім. І. Рєпіна. Згадується Г. С. Коробов – заслуженний діяч мистецтв України, живописець, викладач В. І. Ковтуна.

63. **Федорук, О.** Віктор Ковтун : мати подарувала йому щасливу долю // Віктор Ковтун = Виктор Ковтун = Victor Kovtun : альб.-кат. / [авт.-упоряд. О. Денисенко ; авт. проекту С. Дуденко]. – Харків, 2011. – [С. 9–11].

64. ***Филиппова, Л. И.** Вся жизнь Виктора Ковтуна – мастер-класс современной живописи, духовного и национального развития / Л. И. Филиппова // Ульяновец. – 2008. – 20 марта. – С. 1, 4–5.

Газета «Ульяновец» – офіційне видання Чуваського державного університету ім. І. М. Ульянова.

2.2 В. І. КОВТУН – ПРЕДСТАВНИК ХАРКІВСЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ ШКОЛИ

2.2.1 Загальні праці

65. ***Афонина, А.** Он помнит, откуда он родом : [творч. портр. В. І. Ковтуна] / А. Афонина // Киев. ведомости. – 1995. – 18 мая.

66. **Бондарчук, І. Г.** Коріння художньої освіти Харкова : [іст. довідка] / Іван Геннадійович Бондарчук // ХДАДМ: Харківська державна академія дизайну : [презентація вид.] присвяч. 90-річчю з дня заснування вищої худож. шк. Харкова / [уклад.: В. Даниленко та ін. ; ред.: Л. Соколюк, М. Токар]. – Харків, 2011. – С. 7–17 : іл.

С. 15: біографічна довідка та портрет В. І. Ковтуна.

С. 17: у переліку видатних українських художників, які були випускниками або працювали в Академії протягом останніх десятиріч, згадується В. І. Ковтун.

67. **Денисенко, О. Й.** Народна культура у творчості Віктора Ковтуна / О. Й. Денисенко // Традиційна культура в умовах глобалізації: культурна ідентифікація та інформаційне суспільство : матеріали наук.-практ. конф., 18–19 трав. 2012 р. / Харків. облдержадмін. Упр. культури і туризму, Обл. орг.-метод. центр культури і мистецтва. – Харків, 2012. – С. 45–48.

68. **Євгеній Павлович Єгоров** – художник і педагог : зб. ст. за матеріалами «круглого столу», присвяч. творчості Є. П. Єгорова, Харків, 11 берез. 2006 р. / [упоряд. В. В. Шуліка]. – Харків : Рубаненко і партнери, 2006. – 80 с. : іл. – Із змісту: Ковтун В. І. Евгений Павлович Егоров. – С. 5–6.

С. 27: Згадується В. І. Ковтун.

69. **Кафедра** живопису ХДАДМ. Традиції та сучасність : [ювіл. альб.-кат.] / Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв, ф-т образотвор. мистецтва ; [упоряд.: М. І. Деркач, В. Ю. Гальченко ; ред. : В. Л. Ганоцький, Є. Ф. Жердзицький, В. І. Ковтун та ін.]. – Харків : ХДАДМ, 2015. – 239 с. : фото, іл.

С. 86–87: про В. І. Ковтуна.

С. 12, 49, 78, 81, 140, 149: згадується В. І. Ковтун.

С. 41, 79, 82–83: В. І. Ковтун на фото.

С. 46: репродукції художніх творів В. І. Ковтуна.

С. 80, 98, 110, 122, 147, 153, 154, 157, 159, 161, 220, 222, 226, 227, 228, 229: вказано В. І. Ковтуна як викладача або керівника проекту.

70. **Крамська, Н.** Собори його душі : (із розповідей про Заслуж. худож. України Віктора Ковтуна) / Н. Крамська // Харьков. епарх. ведомости. – 1997. – № 1. – С. 5–6 : фот.

Про творчість художника, його художні роботи, на яких майстер зобразив православні собори Харкова.

71. **Левоненко, А.** Есть такое явление в мировом искусстве – харьковская школа / А. Левоненко // Время. – 1998. – 27 окт. (№ 124). – С. 1 : фот.

На фото: Валерій Мещеряков (праворуч) вручає почесну грамоту Харківської облдміністрації художниці Ніні Вербук. Позаду – В. І. Ковтун.

72. **Немцова, В. С.** Изобразительное искусство Харьковщины : (ист. очерк) / В. С. Немцова. – Харьков : Регион-информ, 2004. – 144 с., [21] л. ил.

С. 122, 128: згадується В. І. Ковтун. Серед репродукцій: В. Ковтун. «Полевые цветы».

73. **Немцова, В. С.** Современное изобразительное искусство Харькова / В. Немцова // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. вузів худож.-буд. профілю України і Росії. – Харків, 2007. – Вип. № 1, 2, 3. – С. 58–63. – Бібліогр. : с. 63 (3 назви).

С.58, 60, 62: про В. І. Ковтуна.

74. **Немцова, В. С.** Харьковская художественная школа (середина XVII – конец XX века) / В. Немцова. – Харьков : Панов А. Н., 2016. – 383 с. : ил.

С. 3, 7, 244, 254, 318, 319, 327–328, 346, 353, 355: про В. І. Ковтуна. Серед репродукцій: В. Ковтун «Подсолнухи», 1995, «Зимний Благовещенский кафедральный собор», 2006, «Летний день на Десне», 2006.

75. **Нємцова, В. С.** Під знаком часу / В. Нємцова // Образотвор. мистецтво. – 2008. – № 3. – С. 16–19 : іл.

Огляд художнього життя Харкова кінця XX – початку XXI ст. У складі художників Харківської організації Національної спілки, твори котрих виставлялися в галереях РФ, Західної Європи, США та Канади, згадується В. І. Ковтун. Представлена репродукція картини В. Ковтуна «Вдови», 2004. Полотно, олія.

76. **Нємцова, В. С.** Таємниця його мистецтва / В. Немцова, Н. Третяк // Укр. культура. – 2008. – № 4. – С. 24–25 : іл.

Аналіз творчості В. І. Ковтуна. Репродукції: В. І. Ковтун, Ю. М. Вінтаєв, І. М. Погорєлов, В. М. Чаус «Хресний хід з нагоди відкриття Харківського університету 29 січня 1805 р.», «Конвалії у кошику», «Без імені – 2», «Самотність».

77. **Нємцова, В. С.** Творчість Віктора Ковтуна в контексті реалістичних традицій / В. Нємцова // Образотвор. мистецтво. – 2008. – № 1. – С. 32–34 : іл.

Репродукції творів В. І. Ковтуна: «Травневий ранок», 2006. Полотно, олія; «На вулиці Сумській», 2008. Полотно, олія; «Сірі гуси», 2007. Полотно, олія.

78. **Новоселова-Хмельницька, А.** Джерела рідної землі : живопис Віктора Ковтуна / А. Новоселова-Хмельницька // Образотвор. мистецтво. – 1993. – № 1. – С. 36, 37–38 : іл.

Репродукції творів В. Ковтуна: «Літній вечір», 1990. Полотно, олія; «Липневий вечір», 1990. Полотно, олія; «Рано вранці», 1991. Полотно, олія.

79. ***Підгора, В.** Таїна зимової криниці : [твор. портр. В. І. Ковтуна] / В. Підгора // Вечір. Київ. – 1997. – 25 берез.

80. **Пономарьова, Л.** «Я жив і живу разом із своїми героями...» : [твор. портр. В. І. Ковтуна] / Л. Пономарьова // Культура і життя. – 1995. – 6 груд. (№ 47). – С. 1 : іл.

81. **Пономарьова, Л.** Малярський код Віктора Ковтуна / Л. Пономарьова, О. Денисенко, О. Федорук // Образотвор. мистецтво. – 2006. – № 4. – С. 44–47 : іл.

Репродукції творів В. І. Ковтуна: «Матусин жовтень», 2005. Полотно, олія; «Дзвонар», 2006. Картон, олія; «Фіолетові троянди вночі», 2006. Полотно, олія; «Ансамбль Свято-Покровського монастиря», 2006. Полотно, олія; «Вдови», 2004–2005. Полотно, олія.

82. **Рибін, С.** Школа рисунка, її педагоги та основні методичні принципи / С. Рибін // 75 років вищої художньої школи Харкова. 1921–1996 : [зб. ст.]. – Харків, 1996. – С. 32–42 : іл.

С. 35: про В. І. Ковтуна.

83. **ХДАДМ**: Харківська державна академія дизайну : [презентація вид.] присвячується 90-річчю з дня заснування вищої художньої школи Харкова / [уклад. : В. Даниленко та ін.; ред.: Л. Соколюк, М. Токар]. – Харків : б. в., 2011. – 116 с. : фот., іл., репрод.

Згадується В. І. Ковтун.

2.2.2 Виставки

2.2.2.1 Персональні виставки

84. **Владушкин, В.** Наши люди в Киеве / В. Владушкин // Событие. – 1995. – 6 янв.

Про персональну виставку живописних та графічних творів В. І. Ковтуна в Національному художньому музеї (Київ).

85. **Некрасова, М.** Жив реализм, жив! / М. Некрасова // Киев. ведомости. – 1995. – 12 янв. – С. 10 : фото.

Про виставку творів В. І. Ковтуна в Національному художньому музеї України. Інформація про підписання Указу про присвоєння митцю звання «Заслужений художник України».

86. ***Король, О.** І знову вернісаж Віктора Ковтуна / О. Король // Хрещатик. – 1997. – 1 лют. – С. 12.

Виставка творів В. І. Ковтуна в Українському фонді культури.

87. **Котляр, О.** Віктор Ковтун : «Намагаюсь передати дух українського народу» / О. Котляр // Слобода. – 1997. – 19 марта : фото.

Про виставку живописних полотен В. І. Ковтуна в Українському фонді культури.

88. **Олійник, Б. І.** Борис Олійник: талант потребує уваги, підтримки : інтерв'ю з поетом Борисом Олійником / записала О. Котляр // Слобода. – 1997. – 22 серп. – С. 2 : фото.

Про діяльність Українського фонду культури, організацію заходів та художніх виставок задля підтримки національного мистецтва, у т. ч. – виставку робіт В. І. Ковтуна, творчості якого Б. І. Олійник дав високу оцінку.

89. **Левоненко, А.** «Маэстро» начал с высокой ноты / А. Левоненко // Время. – 1997. – 7 окт.

Відкриття виставки робіт В. І. Ковтуна у новоствореному художньому салоні «Маестро», Харків.

90. **Пономарева, Л.** Выставка маэстро в «Маэстро» / Л. Пономарева; фот. Ю. Андрияненко // Слобода. – 1997. – 7 окт. : фото.

У межах фестивалю творчих колективів, закладів та спілок «Харків мистецький» у галереї «Маестро» експонувалася виставка живопису В. І. Ковтуна.

91. **Хомайко, Ю.** Первый маэстро – Виктор Ковтун / Ю. Хомайко // Веч. Харьков. – 1997. – 3 окт. – С. 1.

Про відкриття у будівлі Харківського академічного театру опери і балету ім. М. В. Лисенка галереї «Маестро». В. І. Ковтун став першим художником, твори якого були виставлені у цьому салоні. На відкритті галереї та виставки був присутній митрополит Харківський і Богодухівський Никодим.

92. **Косих, Т.** Харків'яни у Нюрнберзі / Т. Косих // Уряд. кур'єр. – 1999. – 21 лип. (№ 134). – С. 3.

У Німеччині проводилися дні міста-побратима Харкова. Поновлення договору про побратимство відбулося у залі для урочистих подій ратуші Нюрнберга, де вікрито виставку творів В. І. Ковтуна.

93. **Бордунова, Ю.** Страна моя, от края и до края... / Ю. Бордунова // Слобода. – 2001. – 22 авг.

Про відкриття у Харківському художньому музеї персональної виставки живопису та графіки В. І. Ковтуна. Виставка присвячена 10-річчю Незалежності України. Вперше художник представив понад 300 робіт, створених за останнє десятиріччя.

94. **Денисенко, О. И**. Украина глазами художника Виктора Ковтуна / О. И. Денисенко // Время. – 2001. – 4 окт. – С. 4 : ил.

Про виставку «Моя Україна», присвячену десятиріччю Незалежності України. Виставка відбулася у залах Харківського художнього музею. Її безкоштовно відвідали близько 8000 студентів та учнів міста.

95. **Денисенко, О. Й.** «Моя Україна» / О. Й. Денисенко // Культура і життя. – 2001. – 29 груд. – С. 3 : іл.

Інформація про виставку В. І. Ковтуна у Харківському художньому музеї. Глибокий аналіз живописних творів художника.

96. **Денисенко, О. Й.** «Моя Україна» / О. Й. Денисенко // Слобід. край. – 2001. – 18 верес.

Про виставку творів живопису й графіки художника В. Ковтуна в Харківському художньому музеї.

97. **Денисенко, О. Й.** Моя Україна : виставка / О. Й. Денисенко // Панорама. – 2001. – № 40. – С. 14 : іл.

Про ретроспективну виставку творів живопису і графіки В. І. Ковтуна, присвячену річниці проголошення незалежності України.

98. **Романовский, В.** ... И памятью насыщен как земля : послесловие к ретросп. выст. произведений живописи и графики «Моя Україна» заслуж. худож. Украины Виктора Ковтуна / В. Романовский // Веч. Харьков. – 2001. – 25 сент. – С. 3.

На виставці, присвяченій 10-річчю незалежності України, презентовано приблизно 300 робіт художника. Більшість творів, незалежно від часу створення, експонується вперше.

99. * **Ковтун, В. И.** Моя Украина : [кат. выст.] / В. И. Ковтун ; авт.-сост. О. И. Денисенко. – Харьков : Майдан, 2002. – [64] с. : ил.

100. **Озовець, Ф.** Україна Віктора Ковтуна / Ф. Озовець // Образотвор. мистецтво. – 2002. – № 1. – С. 38–39 : іл.

Персональні виставки голів обласних організацій НСХУ проведені у виставкових залах Національної спілки художників України (м. Київ), у т. ч. – персональна виставка творів В. І. Ковтуна. У виданні представлені репродукції його творів: «Спасівські пироги», 1996–1998. Полотно, олія; «Стара криниця», 2001. Полотно, олія; «Везуть сіно», 1998. Полотно, олія; «Чернігів. Спаський собор», 1997. Полотно, олія; «Великодній ранок», 1995. Полотно, олія.

101. **Павлова, А.** Спел оду на холсте / А. Павлова // Веч. Харьков. – 2002. – 19 февр. – С. 3.

Про В. І. Ковтуна та виставку його творів «Моя Україна» у залах київського Будинку художника.

102. **Підгора, В. П.** Колірні експресії Віктора Ковтуна / В. П. Підгора // Культура і життя. – 2002. – № 8/9. – С. 5 : фот.

Огляд живописних полотен В. І. Ковтуна, представлених на виставці (Київ). На фото: заступник голови ВР України С. Гавриш, заслужений художник України В. Ковтун, віце-прем'єр-міністр України В. Семиноженко, віце-президент Академії мистецтв В. Сидоренко на відкритті виставки творів В. Ковтуна.

103. **Денисенко, О. Й.** Чернігів : [мист. хроніка] / О. Й. Денисенко // Образотвор. мистецтво. – 2004. – № 2. – С. 18–19.

Про виставку творів малярства і графіки народного художника України В. І. Ковтуна «В серцi моєму рідна земля», що експонувалася у залах галереї сучасного мистецтва «Пласт-Арт» у Чернігові.

104. **Васюк, П.** Вклоняюсь землі колисковій / П. Васюк // Уряд. кур'єр. – 2007. – 11 квіт. – С. 11 : фото.

Про виставку робіт В. І. Ковтуна «Доземно вклоняюсь землі колисковій», організовану на Коропщині, батьківщині художника.

105. **Две** столицы. Одна судьба : выст. произведений / Виктор Ковтун ; [вступ. ст. О. И. Денисенко ; дизайн, фот. В. Скип ; Харьк. гор. благотвор. фонд «АВЭК»]. – [Харьков : Галерея «АВЭК», 2007]. – [22 с. : репрод.].

106. **Вернисаж** 100 / Галерея «АВЭК», Междунар. благотвор. фонд «Фонд Александра Фельдмана». – Харьков : Золотые страницы, 2009. – [28] с. : ил. – Из содерж.: на фото – В. И. Ковтун. – С. [13].

Перелік 100 виставок у галереї «АВЕК», у т. ч. – персональна виставка В. І. Ковтуна «Две столицы. Одна судьба» (№ 69).

107. **Щитова, К.** Украинский художник привез в Питер портрет... Козла! / К. Щитова // Комсомол. правда в Украине. – 2007. – 25–31 мая (№ 105/21). – С. 6 : фот.: «На своей выставке в "Манеже" Виктор Ковтун раздал несколько сотен автографов».

У виставковій залі «Манеж» (Санкт-Петербург) відбулася виставка творів В. І. Ковтуна «Две столицы. Одна судьба».

108. **Дві** столиці. Одна доля = Две столицы. Одна судьба : Санкт-Петербург, Харків : [альб.-кат. вист.] / В. Ковтун ; [авт. проекту С. Дуденко ; авт.-упоряд. кат. та вступ. ст. О. Й. Денисенко]. – [Харків : б. в., 2007]. – [15 с., 24 л. репрод.]. – Текст парал. укр., рос. – У змісті: [Біографічна довідка. – С. 63].

109. **Ковальчук, Н.** Верность традициям искусства / Н. Ковальчук // Харьк. изв. – 2008. – 5 июня. – С. 9.

На виставці у Харківському художньому музеї, присвяченій ювілею В. І. Ковтуна, експонувалося 80 картин зі скарбниці майстра.

110. **Кужельный, А.** Краски невыразимого / А. Кужельный // День. – 2009. – 12 февр. – С. 7 : ил.

Про виставку творів В. І. Ковтуна у Будинку художників з приводу висунення митця на здобуття Шевченківської премії.

111. **Рідна** земля Віктора Ковтуна // Образотвор. мистецтво. – 2009. – № 1. – С. 151 : іл.

Виставка художніх творів В. І. Ковтуна «Моя земля» у Центральному будинку художника НСХУ в Києві з нагоди висунення його кандидатури на здобуття Національної премії України ім. Т. Шевченка 2009 р. Експонувалися твори: «Весняні турботи», 2005–2006. Полотно, олія; «Натюрморт з самоваром», 2006. Полотно, олія.

112. **Загаєцька, О.** Віктор Ковтун: несуєтна палітра любові / О. Загаєцька // Образотвор. мистецтво. – 2010. – № 10. – С. 60–61 : іл.

Про персональну виставку В. І. Ковтуна у Центральному будинку художника в Києві (9 – 21 лютого 2010 р.) з нагоди висунення його кандидатури на здобуття Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка 2010 р. У виданні представлені репродукції творів: «Везуть сіно», 1998. Полотно, олія; «Стара криниця», 1998. Полотно, олія; «Пейзаж з вербами», 1994. Полотно, олія; «Зимове надвечір'я», 2009. Полотно, олія.

113. **«Жизнь**, я влюблен в тебя» // Время регионов Харьковщины. – 2013. – № 23. – С. 5 : фот.

Виставка живописних творів В. І. Ковтуна у Харківському художньому музеї була присвячена 55-річчю митця.

114. **Адамович, Т.** «Жизнь, я влюблен в тебя» / Т. Адамович // Харьк. изв. – 2013. – 1 июня. – С. 9.

Про виставку живописних робіт В. І. Ковтуна у Харківському художньому музеї, присвячену 55-річчю митця.

115. **Дубянский, Г.** Влюбленный в жизнь / Г. Дубянский // Крас. звезда. – 2013. – 15 июня : фот.

Виставка живопису В. І. Ковтуна у Харківському художньому музеї, присвячена 55-річчю майстра. Експознувалося близько 80 творів останніх п'яти років: крупноформатні композиції історичного змісту, портрети колег-художників, представників духовенства, натюрморти, пейзажі. Значна кількість творів присвячена Кобзарю.

116. **Іванченко, Ю.** У першій столиці відкрилася виставка Віктора Ковтуна / Юрій Іванченко // Слобід. край. – 2013. – 1 червня. – С. 6.

Про персональну виставку народного художника України, голови Харківської організації Національної спілки художників України, професора Харківської державної

академії дизайну і мистецтв В. І. Ковтуна, яка відбулася у Харківському художньому музеї.

117. **Субота, В.** «Життя. Я закоханий у тебе...» / В. Субота // Культура і життя. – 2013. – 21 черв. (№ 25). – С. 9 : фото.

Про виставку творів В. І. Ковтуна у Харківському художньому музеї. Було репрезентовано 80 робіт, написаних протягом останнього часу.

118. **Субота, В.** «Життя. Я закоханий у тебе...» / В. Субота // Культура і життя. – 2014. – 4 лип. (№ 27). – С. 14 : іл.

Про В. І. Ковтуна та виставку його творів у Харківському художньому музеї.

Див. також №№ 11, 57, 148.

2.2.2.2 Участь В. І. Ковтуна в колективних виставках

119. **Авергун, Є.** Чекістам присвячується / Є. Авергун // Ленін. зміна. – 1987. – 19 груд. – С. 4.

Про виставку в Харківському художньому музеї «На варті завоювань Великого Жовтня», присвячену 70-річчю створення органів ВЧК. Вперше експонувалося полотно В. І. Ковтуна «Вартові революції», що зображує Харків початку XX ст.

120. **Додарук, О.** Вартовим революції / О. Додарук // Веч. Харків. – 1987. – 19 груд. – С. 1.

Виставка у Харківському художньому музеї живописних робіт харківських художників, присвячена 70-річчю створення Всеросійської Надзвичайної комісії. Вперше було представлено картину В. І. Ковтуна «Вартові революції».

121. **Коробов, Д.** То море, то поле, то дом городской / Д. Коробов // Событие. – 1994. – 5 окт. – С. 2.

Про виставку двох сучасних харківських живописців, В. Ковтуна та В. Семиноженка, у Харківському художньому музеї.

122. **Левоненко, А.** «Красные яблоки» осенним вечером / А. Левоненко // Время. – 1994. – 3 нояб. – С. 4.

Про виставку живопису В. Ковтуна і В. Семиноженка в Харківському художньому музеї.

123. **Сповідуємо** Україну : всеукр. худож. вист. до 10-ї річниці Незалежності України «Історія і сучасність в образотвор. мистецтві України. 1991–2001»: [альбом] / [ред.-упоряд. М. Маричевський; вступ. ст. : Ю. Богуцький, В. Чепелик] ; Нац. спілка художників України. – Київ : Образотвор. мистецтво, 2001. – 106 с. : іл. – Із змісту: Віктор Ковтун. «Осінь у Мізині». Картон, олія. 100×122. м. Харків. – С. 46.

Виставку було відкрито 22 серпня 2001 р. у Центральному будинку художника (Київ). Експонувалося 268 творів сучасного звучання з більшості областей України.

124. **Мистецтво** України 1991–2002 : худож. вист. в рамках «Року України в Рос. Федерації», Центр. будинок художника в Москві, 22 серп. – 2 верес. 2002 р. / [авт. тексту: Л. Авраменко, Н. Велігоцька, О. Лагутенко, М. Протас] ; Нац. спілка художників України. – Київ : Нац. спілка художників України, 2002. – 80 с. : іл.

С. 19: Віктор Ковтун, м. Харків, «Бабине літо» [репродукція], 1996–97 р., полотно, олія, 140×150.

С. 24: згадується В. Ковтун.

125. **Мой** город, знакомый до слез... : [каталог] выст., приуроч. к юбилею Харькова – совмест. проект ХГБФ «АВЭК» и Харьков. худож. музея / Харьков. гор. благотвор. фонд «АВЭК». – [Харьков : б. и., 2004]. – [14 с. : репрод.]. – Текст парал. рос., англ. – Из содерж.: репрод. Ковтун В. «Госпром». 1996.

126. **Квіти** нашої Батьківщини : [кат. вист. харків. художників] / Харків. худож. музей, Харків.міськ. благодійн. фонд «АВЭК» ; [В. І. Ковтун та ін.]. – [Харків] : б. в., 2005. – 10 л. : репрод.

С. 2, 20: згадується про участь у виставці В. І. Ковтуна.

127. **Рубаненко, Л.** «Народна дипломатія» від «Гостиной на Дворянской» : бесіда з головою ради корпорації «Консалтингова група "Рубаненко і партнери"» Людмилою Рубаненко / записала О. Доспєхова // Слобід. край. – 2007. – 8 трав. – С. 6 : фот.

Про передвижницький проект «Зустріч» – спільні виставки харківських і кримських художників, що відбулися на Західній Україні. Серед двадцяти харківських митців – В. І. Ковтун. В Ужгороді глядачі зацікавились роботами Віктора Ковтуна, просили їх продати та сприймали його як експресіоніста.

128. **Волощук, І.** Виставка до 70-річчя НСХУ / І. Волощук // Образотвор. мистецтво. – 2008. – № 4. – С. 7.

Серед учасників виставки, присвяченої 70-річчю НСХУ, згадується В. І. Ковтун.

129. **Ласкаревська, Т.** Виставка до 70-річчя НСХУ / Т. Ласкаревська // Образотвор. мистецтво. – 2008. – № 4. – С. 6.

На Всеукраїнській художній виставці, що відбулася у стінах Національної спілки художників України, представлені твори українських митців з усіх куточків країни, у т. ч. картина В. І. Ковтуна «Дорогі мої батьки. Іще удвох, іще разом».

130. **Денисенко, О. Й.** Повернення традиції: обговорення різдвяної виставки у Харкові / О. Й. Денисенко, Н. В. Титаренко // Харківщина мистецька: історія, традиції, сучасність : до 70-річчя Харків. орг. Нац.

спілки художників України : зб. ст. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 22 жовт. 2008 р. – Харків, 2008. – С. 41–45.

С. 43: серед харківських майстрів, учасників «Всеукраїнської різдвяної виставки» у Харківському Будинку художників, згадується В. І. Ковтун.

131. **Харківщина** мистецька, 1938–2008 : живопис. Графіка. Скульптура. Прикладне мистецтво : каталог [Всеукр. худож.] вист. / [вступ. ст. О. Коваль] ; Харків. орг. Нац. спілки художників України. – [Харків : б. в., 2009]. – 51 с. : іл.

С. 5: згадується В. І. Ковтун. Репродукція: Ковтун В. І. «Покошичі. Зустрічають онуків», 2008, полотно, олія, 150×200.

132. **Виставка** станкової графіки : кат. вист. / Нац. спілка художників України, Харків. орг. ; [заг. ред. О. Денисенко; керівник проекту В. Ковтун] . – Харків. : [б. в.], 2009. – 61 с. : іл. – Із змісту: [репродукції творів В. І. Ковтуна] «Площа Поезії. Перший сніг». 2009. Картон, пастель. 80×100; «Блакитний ранок. Успенський собор». 2009. Картон, пастель. 80×100; «Надвечір'я. Полтавський шлях» 2009. Картон, пастель. 80×100. – С. 16; про В. І. Ковтуна. – С. 54.

Виставку було організовано з ініціативи графічної секції Харківської організації НСХУ на чолі з В. Апальковим та І. Яхніним за сприяння голови Харківської організації НСХУ В. Ковтуна.

133. **Всеукраїнська** художня виставка до Дня незалежності України : [Київ, Центр. будинок художників Нац. спілки художників України, 18 серп. – 5 верес. 2011 р. : каталог] / Нац. спілка художників України ; [керівник проекту Волощук І. М. ; упоряд. : Дерегус М. В., Басанець О. В.]. – Київ : Нац. спілка художників України, 2011. – 91 с. : кольор. іл.

С. 6: у складі виставкому Всеукраїнської художньої виставки до Дня незалежності України – В. І. Ковтун, співголова виставкому.

С. 27: Ковтун Віктор Іванович. «Над зачарованою Десною». 2011. Полотно, олія. 160×180.

134. **Обласна** виставка станкової графіки : рисунок, акварель, пастель, ліногравюра, літографія, монотипія, офорт, авторські техніки, цифровий друк: кат. вист. / Харків. орг. Нац. спілки художників України ; вступ. ст. І. І. Яхін. – Харків : Сім, 2011. – 45 с. : іл.

С. 4: згадується В. І. Ковтун.

С.10: репродукції творів В. І. Ковтуна: «Наш Тарас», 2011. Картон, пастель; «Ранок. Свято-Покровський монастир», 2011 Картон, пастель. 78,5×100; «Березень. Університетська гірка», 2011. Картон, пастель. 78, 5×100.

135. **Графіка** у Харкові : [альб.]-кат. [III] Всеукр. вист. станк. графіки, [Харків, квітень, 2013 р.] / Нац. спілка художників України,

Харків. орг. Нац. спілки художників України ; [керівник проекту В. Ковтун ; вступ. ст., куратор вист., упоряд. кат. Ільдан Яхін]. – Харків : б. в., 2013. – 59 с. : репрод.

С. 24: репродукція роботи В. І. Ковтуна «Сіверщина. Повернення додому», 2013, ДВП, пастель, 80×120.

136. **Ефанова, М.** В Харькове презентовали интеллигентную обнаженку [Электронный ресурс] / М. Ефанова // Веч. Харьков. – 2015. – 8 авг. – С. 21. – Электрон. версия печ. публ. – URL : http://vecherniy.kharkov.ua/news/109477/, доступ свободный (дата обращения 29.03.2017).

Про виставку «Ню» у будівлі Харківської національної спілки художників України. Були представлені роботи близько 80 художників, у т. ч. В. І. Ковтуна. Він вважає виставку значною подією в житті Харкова.

137. **Бучаста, С.** Мистецька премія ім. І. Ю. Рєпіна / С. Бучаста // Образотвор. мистецтво. – 2016. – № 3. – С. 100.

Про виставки творів номінантів конкурсу на здобуття премії ім. І. Ю. Рєпіна, що відбулися в Харківському художньому музеї у 2016 р. У номінації «Живопис» переможцем обрано В. І. Ковтуна за цикл творів «Моя Україна».

2.3 ТВОРИ В. І. КОВТУНА У МУЗЕЯХ СВІТУ ТА ПРИВАТНИХ КОЛЕКЦІЯХ

138. **Галаур, С.** Правду про війну тут відчуваєш оголеним нервом / С. Галаур // Уряд. кур'єр. – 2006. – 10 лют. – С. 13 : фот.

Про музей «Харківщина у Великій Вітчизняній війні Меморіального комплексу "Висота маршала Конєва"». Серед авторів експозиції – В. І. Ковтун. Фонд культури України, головою якого є відомий поет, народний депутат України Борис Олійник, висунув експозицію на здобуття Національної премії ім. Т. Г. Шевченка.

139. **Ковтун** Виктор Иванович [Электронный ресурс]. – Электрон. дан. // N-prospekt : худож. галерея : [сайт]. – Санкт-Петербург. – Загл. с титул. экрана. – URL : http://n-prospect.ru/painter/kovtun-vi-r, доступ свободный (дата обращения: 21.06.2017).

На сторінках віртуальної художньої галереї представлено електронні копії творів В. І. Ковтуна, біографічні відомості.

140. **Тарапов, И. Е.** Об Ассоциации выпускников Харьковского университета / И. Е. Тарапов // UNIVERSITATES. Наука и просвещение. – 2001. – № 4. – С. 4–9 : ил.

Про створення Асоціації випускників ХНУ ім. В. Н. Каразіна 17 листопада 2001 р. Під час урочистих зборів, у залі засідань Вченої ради, був презентований триптих, що віддзеркалює події, пов'язані зі створенням університету. Автори триптиха – харківські художники Ю. М. Вінтаєв, В. І. Ковтун, І. М. Погорєлов,

В. М. Чаус. Частини триптиха «Народження університету»: «Ідея університету» (ліва), «Відкриття університету» (центральна), «Перша рада» (права). Триптих прикрашає зал для засідань Вченої ради ХНУ імені В. Н. Каразіна.

141. **Харьковский** альбом : [произведения графики из коллекции Харьк. худож. музея и част. коллекций] / [авт. идеи, сост. С. И. Дуденко ; авт. предисл. Н. В. Фоменко]. – Харьков : Золотые страницы, 2008. – 148 с. : ил.

[С. 144] : Про В. І. Ковтуна. Репродукції творів: «Харьков. Полтавский шлях», 2008. Папір, кольорові олівці. 36×38; «Современный Харьков. Возле Свято-Покровского собора», 2008. Папір, кольорові олівці. 36×48; «Харьков утренний», 2008. Папір, кольорові олівці. 36×48.

142. **Passinato** : живопись, графика : кат. выст. произведений из коллекции семьи Б. В. и Т. В. Гринёвых / Харьк. худож. музей ; [вступ. ст., общ. ред. О. Й. Денисенко]. – Харьков : Б. и., 2006. – 111 с. : ил.

С. 8.: згадується В. І. Ковтун.

С. 37–38, 76: репродукції творів В. І Ковтуна.

С. 38: В. І. Ковтун, Ю. М. Вінтаєв, І. М. Погорєлов, В. М. Чаус «Рождение университета» (триптих): «Крестный ход», «Первое заседание ученого совета университета», «Выступление В. Н. Каразина перед дворянами».

Див. також №№ 11, 23, 148, 151, 165, 168, 170.

3 ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В. І. КОВТУНА

3.1 ДІЯЛЬНІСТЬ У ХАРКІВСЬКОМУ ВІДДІЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ

143. **Булат, В.** Жил-был художник один / В. Булат // Событие. – 1999. – 21–27 янв. – С. 13.

Про творчу та громадську діяльність В. І. Ковтуна як керівника Харківської обласної організації НСХУ.

144. **Данилейко, В.** Перехід : (нотатки з ІІІ з'їзду Нац. Спілки художників України) / В. Данилейко // Образотвор. мистецтво. – 2001. – № 2. – С. 3.

На з'їзді виступали керівники обласних організацій НСХУ, серед них – голова Харківської організації НСХУ В. І. Ковтун.

145. **Денисенко, О. Й.** Харківська організація Національної спілки художників України / О. Й. Денисенко // Хто є хто на Харківщині. Видатні земляки : [довід.-біогр. вид.]. – Київ, 2005. – С. 152–155 : фото.

Згадується В. І. Ковтун як голова Харківської організації НСХУ та фонду ім. І. Ю. Репіна. З ініціативи та сприяння фонду проводяться міжнародні живописні пленери в Чугуєві.

146. **Дяченко, Н. В.** Діяльність Харківської організації Національної спілки художників України у 1991–2001 рр. / Н. В. Дяченко // Харківщина мистецька : історія, традиції, сучасність : до 70-річчя Харків. орг. Нац. спілки художників України : зб. ст. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 22 жовт. 2008 р. – Харків, 2008. – С. 46–54. – Бібліогр. : с. 54 (6 назв).

С. 52: серед художників, які експонували свої твори на різноманітних виставкових майданчиках (у т. ч. міжнародних), згадується В. І. Ковтун.

147. **Ковтун, В. І.** Анкета журналу «Образотворче мистецтво» : напередодні III з'їзду НСХУ : [відповіді на запитання анкети голови Харків. організації НСХУ В. І. Ковтуна] // Образотвор. мистецтво. – 2001. – № 1. – С. 14.

148. **Корнішина, Л.** Нитка єднання на землі Слобожанській... / Л. Корнішина // Образотвор. мистецтво. – 2013. – № 4. – С. 140–141 : фото: На персональній виставці Віктора Ковтуна; На виставці «Мальовнича Україна».

Про співробітництво між музеями Луганщини і Харківщини, зокрема Луганським обласним художнім музеєм і Харківською організацією НСХУ. В. І. Ковтун у 2013 р. передав для Луганського художнього музею картину «Ранок. Козача Лопань», а його колишня учениця Т. Охріменко – полотно «Святковий вечір».

149. **Нємцова, В. С.** 70 років Харківській організації Національної спілки художників України / В. С. Нємцова // Харківщина мистецька : історія, традиції, сучасність = ART of Kharkiv region : history, traditions, present : 1938–2008 : [альбом / Харків. орг. Нац. спілки художників України ; [упоряд. : О. Денисенко та ін. ; керівник проекту, голов. ред. В. І. Ковтун]. – Харків, 2008. – С. 10–17 : іл.

Згадується В. І. Ковтун як активний член ХОНСХУ та його творча, організаційна та виставкова діяльність.

150. **Підтримаймо** наш часопис! // Образотвор. мистецтво. – 2002. – № 2. – С. 4.

Голови обласних і регіональних організацій Національної спілки художників України (в т. ч. В. І. Ковтун) склали листа на підтримку часопису «Образотворче мистецтво».

151. **Поманицька, О. В.** Харківська організація Національної спілки художників України і Художньо-меморіальний музей І. Ю. Рєпіна / О. В. Поманицька // Харківщина мистецька : історія, традиції, сучасність :

до 70-річчя Харків. орг. Нац. спілки художників України : зб. ст. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 22 жовт. 2008 р. – Харків, 2008. – С. 116–119.

С. 117, 118: про твори В. І. Ковтуна, що зберігаються у Художньо-меморіальному музеї І. Ю. Рєпіна.

152. **Романовський, В. Є.** Кличе мольберт його знову і знов... : [про худож. І. О. Бабенко, члена Харків. орг. Нац. спілки художників України] / В. Є. Романовський // Осяяла натхненням Слобожань : есеї та бесіди / В. Романовський. – Харків, 2013. – С. 168–172.

С. 169: серед колег І. О. Бабенко згадується народний художник України В. І. Ковтун.

153. **Творчі** акції та конкурси. Вірність традиціям. Харківська організація Національної спілки художників України // ХДАДМ: Харківська державна академія дизайну і мистецтв : [презентація вид.] присвячується 90-річчю з дня заснування вищої художньої школи Харкова / [уклад.: В. Даниленко та ін. ; ред.: Л. Соколюк, М. Токар]. – Харків, 2011. – С. 104–116. : портр., репрод.

С. 105: серед членів ХО НСХУ згадується В. Ковтун; наведено біографічну довідку, вміщено репродукції його творів.

154. **Федорук, О. К.** Слово редактора / О. К. Федорук // Образотвор. мистецтво. – 2008. – № 4. – С. 2–3.

Про святкування 70-річчя Національної спілки художників України та організацію великої експозиції творів митців з усіх куточков України. Згадується ефективна діяльність Харківської обласної організації спілки під керівництвом В. І. Ковтуна.

155. **Федорук, О. К**. Слово редактора / О. Федорук // Образотвор. мистецтво. – 2006. – № 4. – С. 3–4.

Випуск журналу презентує харківську мистецьку школу, діяльність Харківської обласної організації НСХУ. Згадується В. І. Ковтун.

156. **Члени** Харківської організації спілки художників України // Хто є хто на Харківщині. Видатні земляки : довід.-біогр. вид. – Київ, 2004. – Вип. 1. – С. 132–135.

С. 133: В. І. Ковтун.

Див. також №№ 6, 9, 12–14, 18, 20, 132, 135.

3.2 В. І. КОВТУН – ОРГАНІЗАТОР МИСТЕЦЬКИХ ПЛЕНЕРІВ

157. **Набутовський, Р.** XIII Міжнародний рєпінський пленер у Чугуєві / Р. Набутовський // Образотвор. мистецтво. – 2012. – № 3/4. – С. 135 : іл.

Зазначено, що ідейним лідером пленеру є В. І. Ковтун.

158. **Федорук, О. К.** Пленери як мистецький дискурс / О. Федорук // Образотвор. мистецтво. – 2010. – № 2/3. – С. 2–5.

Згадуються пленери на честь І. Рєпіна в Чугуєві, які проводив В. І. Ковтун.

159. **Чурсін, О. В.** Сучасні мистецькі пленери: особливості та тенденції розвитку [Електронний ресурс] / О. В. Чурсін. // Вісн. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Харків, 2013. – № 2. – С. 141–144. – Електрон. текст. дані. – Електрон. версія друк. публ. – URL : http://www.visnik.org/pdf/v2013-02-39-chursin.pdf вільний (дата звернення: 06.06.2017). – Бібліогр.: с. 144 (12 назв). – Назва з титул. екрана.

Згадується В. І. Ковтун як організатор пленерів.

Див. також №№ 24, 37.

3.2.1 Кокелевські пленери та співпраця з Чуваським державним університетом ім. І. М. Ульянова

160. **Васильев, В. А.** Алексей Афанасьевич Кокель, 1880–1956 : жизнь и творчество / В. А. Васильев ; науч. ред. В. И. Ковтун. – 2-е изд., испр. и доп. – Чебоксары : Пегас, 2009. – 335 с.

С. 282–283: про участь В. І. Ковтуна у церемонії відкриття меморіальної дошки, присвяченої О. О. Кокелю.

С. 287, 289, 290, 292: згадується В. І. Ковтун як організатор і учасник пленера на батьківщині О. О. Кокеля в Тарханах.

С. 291: про життя та творчість В. І. Ковтуна.

161. **Васильев, В. А.** Кокелевские международные пленэры – диалог художественных культур / В. А. Васильев // Харківщина мистецька: історія, традиції, сучасність: до 70-річчя Харків. орг. Нац. спілки художників України : зб. ст. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 22 жовт. 2008 р. – Харків, 2008. – С. 21–29.

С. 26: серед гостей пленера, що проводився на батьківщині художника О. О. Кокеля в Тарханах, згадується В. І. Ковтун.

С. 28: про діяльність В. І. Ковтуна як співорганізатора Кокелевських пленерів.

162. * **Васильев, В.** Вдохновленный «Чувашской сюитой»... / В. Васильев // Лик. – 2008. – № 2. – С. 159–162.

Про В. І. Ковтуна – організатора першого кокелевського пленера в Тарханах (Чувашія).

163. * **Васильев, В.** Посол культуры Чувашии в Украине / В. Васильев // Республика. – 2012. – 11 июля (№ 31). – С. 11 : фот.

Про В. І. Ковтуна та його діяльність з популяризації чуваської культури в Україні.

164. **Егоров, А.** Искусство рядом с татами [Электронный ресурс] / А. Егоров. // Совет. Чувашия. – 2009. – 9 сент. (№ 173). – Электрон. текстовые дан. – URL : http://sovch.chuvashia.com/?p=15706. – Доступ свободный (дата обращения: 5.05.2017). – Загл. с титул. экрана.

У Чуваському державному університеті проводився IV всеросійський турнір з дзюдо пам'яті космонавта А. Ніколаєва. На змаганнях було презентовано портрет космонавта роботи В. І. Ковтуна.

165. **Егоров, А.** Художник на новой орбите [Электронный ресурс] / А. Егоров. // Совет. Чувашия. – 2012. – 31 июля (№ 132). – Электрон. текстовые дан. URL : http://sovch.chuvashia.com/?p=63799. – Доступ свободный (дата обращения 05.05.2017). – Загл. с титул. экрана. –

В. І. Ковтун подарував портрет космонавта Павла Поповича Меморіальному музейному комплексу льотчика-космонавта Андріяна Ніколаєва. Раніше художник дарував музею пейзаж, що зображує околиці села Мезин, батьківщини українського вченого М. І. Кибальчича.

166. **Кириллова, Р.** Вуз позаботился о наследии Кокеля [Электронный ресурс] / Р. Кириллова // Совет. Чувашия. – 2008. – 14 марта. – Электрон. текстовые дан. – URL: http://sovch.chuvashia.com/?p=1742. – Доступ свободный (дата обращения: 5.05.2017). – Загл. с титул. экрана.

Про участь В. І. Ковтуна у заходах, присвячених 128-річчю від дня народження О. О. Кокеля, засновника харківської школи академічного малюнка. Організатор свята – Чуваський державний універститет.

167. * **Пазынич, С. Н.** В. И. Ковтун – посол культуры, мира и искусства между народами / С. Н. Пазынич, А. С. Пономарев // Межнациональные и межконфессиональные отношения: историческая ретроспектива и современность : сб. науч. ст. [по материалам науч.-практ. конф.] / Науч.-исслед. ин-т обществ. и полит. наук. – Чебоксары, 2014. – С. 94–101.

168. * **Питеркина, А.** Портрет Поповича – чувашскому народу / А. Питеркина // Республика. – 2012. – 1 авг. (№ 36). – С. 9.

Про церемонію передачі В. І. Ковтуном у дарунок чуваському народу живописного твору – «Портрет льотчика-космонавта, двічі Героя Радянського Союзу П. Р. Поповича».

169. * **Почетный** доктор ЧГУ Виктор Ковтун – лауреат Национальной премии Украины // Ульяновец. – 2010. – 18 февр. – С. 2.

Газета «Ульяновец» – офіційне видання Чуваського державного університету ім. І. М. Ульянова.

170. **Рыбин, С. В.** Доброе наследие профессора А. Ф. Кокеля / С. В. Рыбин // Великий мастер. Портрет сквозь призму времени : материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвящ. 130-летию со дня рождения А. А. Кокеля (Харьков–Чебоксары–Тарханы, 13–19 марта 2010). – Чебоксары, 2010. – С. 19–27. – Библиогр. : с. 27 (2 назв.).

Про внесок О. О. Кокеля у розвиток українського образотворчого мистецтва й харківської художньої школи. Розкрито сучасні культурні та мистецькі зв'язки між Чувашією та Україною. Згадується В. І. Ковтун, його роль у розвитку співпраці між Харківською організацією НСХУ та Спілкою художників Чувашії, відвідування ним Чебоксарів (2005), присвоєння йому звання «Почесний доктор ЧГУ» (2006), передача в дар музею 24 живописних полотен серії «Тархани – перлина Чувашії» (2008).

171. * **Филиппова, Л. И.** И вновь в ЧГУ – Виктор Ковтун, один из ведущих современных художников Украины / Л. И. Филиппова // Ульяновец. – 2008. – 13 марта. – С. 1, 2.

Про перебування В. І. Ковтуна в Чувашії, де він провів майстер-клас для студентів і викладачів факультету дизайну та комп'ютерних технологій Чуваського державного університету.

172. * **Филиппова, Л. И.** Тавах, Виктор Иванович / Л. И. Филиппова // Хыпар. – 2010. – 1 утă (№ 126). – С. 4 : фот.

Див. також №№ 38, 64.

3.3 В. І. КОВТУН – ЧЛЕН ЖУРІ КОНКУРСІВ МАЛЮНКІВ

173. **Анничев, А.** Чистые помыслы на чистой бумаге о чистой планете Земля / А. Анничев // Время. – 2017. – 6 июля. – С. 7.

Про виставку дитячих малюнків в інформаційно-виставковому центрі «Бузок». Малюнки взяли участь у конкурсі «Світ і я», присвяченому Всесвітньому дню захисту навколишнього природного середовища. Почесним членом журі було запрошено В. І. Ковтуна.

174. **Дети** – за сохранение природы // Харьков. изв. – 2017. – 20 июня. – С. 6.

Виставка найкращих дитячих малюнків – учасників обласного конкурсу «Світ і я» у галереї «Бузок» (Харків). Почесний член журі – В. І. Ковтун.

4 НАГОРОДИ В. І. КОВТУНА

175. **Моисеенко, А.** Почетные звания лучшим / А. Моисеенко // Панорама. – 1995. – февр. (№ 9). – С. 2.

Указом Президента України присвоєні почесні звання 13 харківським діячам у галузях охорони здоров'я, культури, мистецтва та ін. Почесне звання «Заслужений художник України» присвоєне В. І. Ковтуну.

176. **Поздравляем!** // Время. – 1995. – 11 янв. – С. 2.

Указ Президента України про присвоєння звання «Заслужений художник України» В. І. Ковтуну за значний особистий внесок у розвиток культури та мистецтва України, високу професійну майстерність.

177. **Страна** знает своих героев // Событие. – 1995. – 17 февр. – С. 2.

Про присвоєння харківським діячам науки, техніки, охорони здоров'я та культури високих державних звань. Звання «Заслужений художник України» присвоєне В. І. Ковтуну.

178. * **Новый** титул харьковского живописца // Событие. – 1997. – 18 янв.

Про присвоєння В. І. Ковтуну звання «член-кореспондент Петровської Академії наук та мистецтв» (РФ).

179. **Особи**, що нагороджені відзнакою харківського міського голови «За старанність» // 500 влиятельных личностей. Харькову – 350 : [информ.-биогр. справ.]. – Харьков, 2004. – С. 487.

Серед нагороджених – В. І. Ковтун, голова Харківської організації Національної спілки художників України.

180. **Премия** Народное признание, 2006 : буклет / Харьк. гор. благотвор. фонд «АВЭК». – [Харьков : Галерея «АВЭК», 2006]. – 1 л. слож. в 4. – Текст парал. англ., рос. – Из содерж: среди номинантов рейтингового конкурса на соискание премии «Народное признание» – В. И. Ковтун.

181. **Ковтун, В. І.** Відлуння Шевченківських днів : [бесіда з В. І. Ковтуном / записала І. Долганова] // Харьков. изв. – 2010. – 23 марта . – С. 13 : фото.

Про вручення В. І. Ковтуну Національної премії імені Тараса Шевченка за цикл живописних робіт «Мій край – Слобожанщина». Згадується письменник Борис Олійник, який ще у 2004 році вказував «...на необхідність висунення творів

В. І. Ковтуна на Шевченківську премію. "В них живе сама душа нашого народу, те, що близько кожному"», – сказав він тоді.

182. **Про присудження** Національної премії України ім. Тараса Шевченка : указ Президента України, 4 берез. 2010 р. № 285 : [худож. В. І. Ковтуну – за цикл живопис. робіт «Мій край – Слобожанщина»] // Уряд. кур'єр. – 2010. – 12 берез. – С. 4.

183. **Сазонова, А.** Воистину народный... / А. Сазонова // Новости Чугуева. – 2003. – 4 янв. : портр.

Про присудження В. І. Ковтуну 27 грудня 2002 р. почесного звання «Народний художник України».

184. *** Субота, В.** На полотнах життя / В. Субота // Культура і життя. – 2010. – Берез. (№ 9). – С. 10.

В. І. Ковтун – лауреат Шевченківської премії 2010 р. за цикл живописних робіт «Мій край – Слобожанщина!».

185. **Субота, В.** На полотнах життя / В. Субота // Укр. культура. – 2010. – № 1/4. – С. 14 : іл.

Про життя та творчість В. І. Ковтуна у зв'язку з врученням йому Шевченківської премії.

186. **Рейтинг** по версии журнала «Губерния»: 1. Віктор Ковтун; 2. Віктор Сидоренко; 3. Володимир Гольба // Губерния. – 2010. – Ноябрь. – С. 39 : фото.

Віктор Ковтун – заслужений художник України. Віктор Сидоренко – педагог, автор арт-об'єктів і фотокомпозицій, наукових і публіцистичних текстів. Володимир Гольба – художник, учасник понад 30 міжнародних, республіканських та регіональних художніх виставок.

Див. також №№ 9, 46, 54, 85, 111, 112.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Додаток 1

ПЕРСОНАЛЬНІ ВИСТАВКИ В. І. КОВТУНА

Виставка живописних та графічних творів В. І. Ковтуна у Національному художньому музеї (Київ, 1995 р.). *Див. №№ 84, 85.*

Виставка творів В. І. Ковтуна в Українському фонді культури (Київ, 1997 р.). *Див. №№ 86–88.*

Виставка робіт В. І. Ковтуна в художньому салоні «Маестро», в межах фестивалю творчих колективів, закладів та спілок «Харків мистецький» (Харків, 1997 р.). *Див. №№ 87–91.*

Виставка живопису та графіки у залі для урочистих подій ратуші міста-побратима Харкова – Нюрнберга (Нюрнберг, 1999 р.). *Див. № 92.*

«Моя Україна», присвячена десятиріччю Незалежності України в Харківському художньому музеї (Харків, 2001 р.). *Див. №№ 93–98.*

«Моя Україна» у Будинку художника (Київ, 2002 р.). *Див. №№ 99–102.*

«В сердці моєму рідна земля» у залах Чернігівської галереї сучасного мистецтва «Пласт-Арт» (Чернігов, 2004 р.). *Див. № 103.*

«Доземно вклоняюсь землі колисковій» на Коропщині, батьківщині художника (Коропщина, Чернігівська область, 2007 р.). *Див. № 104.*

«Две столицы. Одна судьба». Виставкова зала «Манеж» (Санкт-Петербург, 2007 р.). *Див. №№ 105–108.*

Виставка у Харківському художньому музеї, присвячена ювілею В. І. Ковтуна (Харків, 2008 р.). *Див. № 109.*

Виставка художніх творів «Моя земля» у Центральному будинку художника НСХУ в Києві з нагоди висунення кандидатури художника на

здобуття Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка 2009 р. (Київ, 2009 р.). *Див. №№ 110, 111.*

Виставка у Центральному будинку художника в Києві (9–21 лютого 2010 р.) з нагоди висунення творчого доробку на здобуття Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка 2010 р. *Див. № 112.*

Виставка живописних творів «Життя. Я закоханий у тебе...» у Харківському художньому музеї (Харків, 2013 р.). *Див. №№ 113–118.*

Додаток 2

УЧАСТЬ В. І. КОВТУНА У КОЛЕКТИВНИХ ВИСТАВКАХ

Виставка в Харківському художньому музеї «На варті завоювань Великого Жовтня», присвячена 70-річчю створення органів Всеросійської Надзвичайної комісії (Харків, 1987 р.). *Див. №№ 119, 120.*

Виставка у Харківському художньому музеї двох сучасних харківських живописцев В. Ковтуна та В. Семиноженка (Харків, 1994 р.). *Див. №№ 121, 122.*

Всеукраїнська художня виставка до 10-ї річниці Незалежності України у Центральному будинку художника (Київ, 2001). *Див. № 123.*

Художня виставка «Мистецтво України 1991–2002» (в межах «Року України в Російській Федерації», Центральний будинок художника в Москві, 22 серпня – 2 вересня 2002 р.). *Див. № 124.*

Виставка «Мій рідний Харків», присвячена 350-річчю міста (Харків, 2004 р.). *Див. № 125.*

Виставка харківських художників «Квіти нашої Батьківщини» (Харків, 2004 р.). *Див. № 126.*

Художня виставка «Схід – Захід. Зустріч» (Львів, Івано-Франківськ, Тернопіль, Ужгород, 2007 р.). *Див. № 127.*

Виставка до 70-річчя Національної спілки художників України (Київ, 2008 р.). *Див. №№ 128, 129.*

«Всеукраїнська різдвяна виставка» у Будинку художників (Харків, 2008 р.). *Див. № 130.*

Всеукраїнська художня виставка *Див. № 131.*

Виставка станкової графіки, організованої з ініціативи графічної секції ХО НСХУ на чолі з В. Апальковим та І. Яхніним за сприяння голови ХО НСХУ В. Ковтуна. *Див. № 132.*

Всеукраїнська художня виставка до Дня незалежності України (Київ, Центральний будинок художників НСХУ, 18 серпня – 5 вересня 2011 р.). *Див. № 133.*

Обласна виставка станкової графіки (Харків, 2001 р.). *Див. № 134.*

Всеукраїнська виставка станкової графіки (Харків, квітень 2013 р.). *Див. № 135.*

Виставка «Ню» у будівлі Харківської національної спілки художників України (Харків, 2015 р.). *Див. № 136.*

Виставки творів номінантів, які брали участь у конкурсі на здобуття премії ім. І. Ю. Рєпіна. Виставки проводилися із 17 липня 2016 р. у Харківському художньому музеї. У номінації «Живопис» переможцем обрано В. І. Ковтуна за цикл творів «Моя Україна». *Див. № 137.*

Додаток 3

МИТЕЦЬ ПРО ЖИТТЯ ТА ТВОРЧІСТЬ

«Моя живопись "достает" политиков, она им нравится. И вообще, без участия политиков невозможно устроить подобную акцию. Не понимаю художников, стремящихся во что бы то ни стало лишь продавать свои картины и не дай Бог подарить. Побольше бы таких акций – легче было бы говорить о возрождении культуры».

Художник Виктор Ковтун подарил музею четырнадцать своих работ : интервью с В. И. Ковтуном / записала М. Некрасова // Киев. ведомости. – 1995. – 15 февр. – С. 10.

***

«Харків – велике малярське місто з величезними традиціями. Чотири учбових заклади щороку випускають у світ велику кількість митців. Хто, як не Спілка художників, повинен опікуватись їхнім навчанням і подальшим творчим зростанням? Окрім цього, у Харкові є потужна виробнича база: скульптурна фабрика, художньо-виробничий комбінат, фабрика декоративно-прикладного мистецтва. Ці об'єкти також постійно перебувають у центрі уваги нашої організації».

Художники не склали рук... : інтерв'ю з В. І. Ковтуном / записав В. Кобець // Слобід. край. – 1997. – 14 жовт. – С. 2 : фото.

***

«А перебуваючи за кордоном, переконуюсь знову і знову, наскільки різне ставлення до мистецтва в Україні та за її межами. Один усього приклад. Я пропонував видати серію «Мій край — Слобожанщина» в Україні. Але влада на це — тихше води, нижче трави. А коли поїхав до Китаю, де у Національній галереї Шанхаю відкривалася моя персональна виставка, тільки-но завів мову про видання альбому, моя мрія відразу стала реальністю». «Моє щастя в тому, що я зміг побудувати своє життя так, як сам того хотів. По-перше, займаюся тим, чим мріяв з дитинства. Чого б мені це не вартувало. По-друге, у мене чудова родина. У мене брат, дві сестри, мама, кохана дружина, чудова донечка. Студенти у мене красиві та розумні. Працює фонд мого імені, що реально допомагає молодим і талановитим».

Віктор Ковтун: «Моє щастя, що я зміг побудувати своє життя так, як сам того хотів» [Електронний ресурс] / В. І. Ковтун // Національний культурний центр України у м. Москві : [сайт]. – 2013. – [30 жовт.]. – Електрон. текстові дані. – URL: http://ukrcentr.ru/kulturno-mistecka/viktor-kovtun-moye-shhastya-v-tomu-shho-ya-zmig-pobuduvati-svoye-zhittya-tak-yak-sam-togo-xotiv/. – Доступ вільний (дата звернення: 21.06.2017). – Назва з титул. екрану.

***

«Альбом "Мій рідний Харків" – подарунок нашому місту від митців-харків'ян, це колективний портрет міста, прекрасного не тільки своїми будівлями – старовинними і модерними, де живе пам'ять віків, а й чудовими зеленими обіймами садів, парків, чарівного у пору цвітіння і зимового затишшя, різнобарв'я осені і фарб слобожанського літа»

Мій рідний Харків**,** 2004 : живопис, графіка, скульптура, монументальне мистецтво, декоративно-прикладне мистецтво : [альбом / [голов. ред. : В. І. Ковтун; ред. рада : В. М. Чаус та ін.; авт. вступ. ст. та загал. ред. О. Й. Денисенко]. – Харків : Майдан, 2004. – 65 с. : іл.

***

«3. Взаємини між Національною Спілкою художників України та Міністерством культури і мистецтв України на сучасному рівні нас не задовольняють. ... За 4 роки ХОНСХУ не отримала від Міністерства культури і мистецтв України запрошень з приводу проведення

міжнародних мистецьких акцій. Про міжнародні акції, які презентують рівень культури нашої держави, знаємо зі сторінок газет і журналів. Коли ж у Харкові проводяться – вже вчетверте – міжнародні виставки графіки та плаката екологічного спрямування "4-й блок", а участь беруть 52 країни світу, чи щорічні Рєпінські дні, чи вже другий міжнародний пленер з живопису в Чугуєві, то отримуємо телеграму або листа, що Міністерство може надати методичну допомогу таким акціям. Багатьма роботами брав Харків участь у тих виставках, організаторами яких було й Міністерство культури і мистецтва України. Непоодинокі полотна поверталися з них пошкодженими, а коли робота й закуповувалась, то разрахунок за неї проводився через рік чи два. ... 5. Не перевелися і на Слобожанщині меценати, подібні до Ханенків, Терещенків, Харитоненків, виросле нове покоління їхніх послідовників, але на державному рівні умови не створені. Тільки як приклад співпраці з багатьма структурами різної форми власності є видання ювілейного альбому «Мистецькі шляхи Слобожанщини».

Ковтун, В. І. Анкета журналу «Образотворче мистецтво» : напередодні ІІІ з'їзду НСХУ / [відповіді на запитання анкети голови Харків. орг. НСХУ В. І. Ковтуна] // Образотвор. мистецтво. – 2001. – № 1. – С. 14.

Додаток 4

ПРО ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ МИТЦЯ

«Григорий Семенович Коробов (заслуженный деятель искусств Украины, живописец, был педагогом Виктора Ковтуна. – Авт.) зашел в хату, посмотрел на стол, где лежала вышитая мамой скатерть, на ней стояла ваза с георгинами, и говорит: "Такой натюрморт даже я создать не смог бы ..." Он отметил тогда, что наконец понял, где я родился и в какой среде вырос. Эта наша родительская хата стоит до сих пор. Я думаю, что мы там с братом создадим музей», – рассказал Виктор Иванович. Кстати, его брат Сергей Ковтун, сделав успешную военную карьеру, в пожилом возрасте тоже начал рисовать. Сейчас возглавляет художественную галерею "Раритет-Арт". Виктор Иванович назвал немало картин, которые написал его брат, которые он облюбовал лично, среди них – полотно "Васильки".

«Виктор Ковтун рассказал – имеет сейчас около 2000 оформленных картин, однако еще немало неоформленных. Многое художник дарит музеям. Его работы, среди которых – портреты выдающихся украинцев,

украшают Национальный украинский центр в Москве. Недавно Виктора Ивановича признали почетным гражданином Шостки. Ведь благодаря ему в городе появилась просторная картинная галерея».

«Виктору Ивановичу импонирует то, что традиции реалистического искусства, основанные на творчестве Ильи Репина, нашли отклик в Китае. Там несколько раз проходили выставки картин Виктора Ковтуна, в частности в Национальной галерее Шанхая. Кстати, именно в Поднебесной благодаря меценатам художнику удалось издать альбом "Мой край – Слобожанщина"».

Лутицкая, Л. Виктор Ковтун: «Сегодня надо защищать реализм» [Электронный ресурс] / Л. Лутицкая. // День. – 2017. – 14 апр. : ил. – Электрон. текстовые дан. – URL: https://day.kyiv.ua/ru/article/kultura/viktor-kovtun-segodnya-nado-zashchishchat-realizm, доступ свободный (дата обращения: 21.06.2017). – Загл. с титул. экрана.

***

«Варто збагнути суть категоричного висновку поета і нардепа Бориса Олійника в інтерв'ю харківцям: "Якщо хочемо пізнати справжню Україну, треба дивитися картини Віктора Ковтуна". Ось такий своєрідний паспорт видано чернігівцю-харківцю».

Марченко, О. За Десною криниця пульсує / О. Марченко // Панорама. – 1997. – № 35. – С. 14 : портр.

***

«Згідно Божественого откровенія, людина створена Богом для співпраці Творцеві. І той, хто пізнав цей великий заклик до життя, той, певна річ, дивиться на прекрасний Богом Зданий світ ... як на невід'ємну частину Вселенської Богом здатної краси. І не випадково, що люди, яким Бог дарував особисте відчуття та глибокої шани до селянського буття – частицю відображення Раю, не можуть пройти мимо цієї Божественої краси. Їх зір, їх духовне натхнення зупиняється у будь-якого куточка і знаходить в ньому невимовне Боже творіння. І, милуючись ділами Провідці Божої, береться за пензлі і фарби художник, щоб їх навічно відобразити, щоб ця мить стала Божественним натхненням для прийдешніх поколінь».

Никодим (Митрополит Харківський і Богодухівський). ...Вічно жити і дихати Божим творінням / Никодим // Харьков. епарх. ведомости. –1997. – № 1. – С. 5.

***

«А на экзамене по живописи Виктору Ковтуну чуть не поставили двойку. Абитуриент изменил драпировку на поставленном натюрморте. – Что же это за смельчак? – удивился директор училища Г. С. Коробов. – Покажите-ка его работу. Натюрморт – кувшин с картофелиной был написан вполне на уровне. В кабинет вошел невысокий мальчишка. – В чем дело, уважаемый? Судя по сельскому происхождению, хамить и дерзить ты не научен. А почему своевольничаешь в рисунке? – Потому, что розовый цвет к этому глечику и картошке не подходит. Не может здесь быть такой цвет, не вижу его... – Да что ты говоришь? – удивился директор. – А ну-ка пойдем в мастерскую, посмотрим какой там натюрморт... Он долго рассматривал постановку, потом задумчиво сказал: "Ты прав, парень. Пятерка тебе за работу"».

Тарасова, Л. Стояли вербы возле хаты... / Л. Тарасова // Веч. Харьков. – 1998. – 5 дек. – С. 3.

***

«Покровський, Благовіщенський, Свято-Успенський. Кожна з його картин, де вони зображені, заслуговує на окрему розповідь. Бо не можна у короткому нарисі передати ту гамму почуттів, які викликають ці високі в художньому виконанні полотна».

Крамська, Н. Собори його душі : (із розповідей про заслуж. худож. України В. Ковтуна) / Н. Крамська // Харьков. епарх. ведомости. – 1997. – № 1. – С. 5–6 : фот.

***

«Искусство В. Ковтуна говорит о том, что высокие отношения и смыслы можно найти в повседневности. Олицетворением его поэтических откровений стали правдивые образы мамы Шуры и многих добрых, родных людей, тепло и уют домашнего очага, самобытная красота сельских и городских пейзажей Украины». [с. 355].

Немцова, В. С. Харьковская художественная школа (середина XVII – конец XX века) / В. Немцова. – Харьков : Панов А. Н., 2016. – 383 с. : ил.

***

«Сложный спектр созвучий с новыми поисками и традициями украинского искусства определил праздничные и жизнерадостные интонации произведений В. Ковтуна. Подобно Т. Яблонской, щедрую долю своего таланта он посвятил жителям села, тем, "на ком земля держится". ... В красочных натюрмортах этого художника своеобразное воплощение получила тема цветов как олицетворения полноценной природной стихии ("Полевые цветы")» [с. 62].

Немцова, В. Современное изобразительное искусство Харькова / В. Немцова // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. вузів худож.-будів. профілю України і Росії. – Харків, 2007. – Вип. № 1–3. – С. 58–63. – Библиогр. : с. 63 (3 назв.).

«Художник В. Ковтун щедру частку свого таланту присвятив жителям села, тим, "на кому земля тримається". За словами Б. Олійника, щоб зрозуміти сучасну Україну, необхідно побачити його картини. Незалежно від жанру, в них оживає відчуття пробудження, виходу з довгого сну та болісного зацілення».

Нємцова, В. С. Під знаком часу / В. Нємцова // Образотвор. мистецтво. – 2008. – № 3. – С. 16–19 : іл.

***

«Неспішне картинне буття героїв Віктора Ковтуна – наслідок філософсько-поетичних роздумів художника, осмислення ним джерел моральної краси українського народу, своєрідність його характеру. В образах простих людей, жителів рідного Мезина, Віктор Ковтун розкрив основні риси української ментальності: працелюбність, щиру доброзичливість, поетичність. У кожному із своїх героїв художник вбачає особистість».

Пономарьова, Л. «Я жив і живу разом із своїми героями...» / Л. Пономарьова // Культура і життя. – 1995. – 6 груд. (№ 47). – С. 1 : іл.

***

***Пономарьова Л.**: «Художник оспівує не тільки красу рідної землі, а й людей, що на ній працюють, первозданну прив'язаність людини до природи. Він любить звертатися до живописного інтер'єра, використовуючи цей жанр не просто для характеристики селянського побуту: митець прагне показати духовний світ своїх земляків».* ***Денисенко О.**: «Буяння, язичницьке ставлення до природи притаманне натюрмортам майстра – справжнім "хоровим" картинам, де квітів багато, але, незважаючи на це, кожна квітка не губиться в цьому оркестрі, а має свій "голос", дуже часто – ніжний, проникливий».* ***Федорук О.**: «Ковтун завзято чаклує над краєвидами й натюрмортами. З якою насолодою він розкриває серцевину червіні, примушуючи скибки кавуна ділитися радістю спілкування з карафкою вина, або звеличує спомин про помаранчевий перегук великодніх пасок і орнаментальну мерехтливість писанок!».*

Пономарьова, Л. Малярський код Віктора Ковтуна
/ Л. Пономарьова, О. Денисенко, О. Федорук
// Образотвор. мистецтво. – 2006. – № 4. –С. 44–47.

***

« – Это честный художник, который не стремится быть суперсовременным, – сказала заместитель директора музея Ирина Емельяновна Горбачева. – Он принадлежит к харьковской реалистической школе. И слава Богу, что сейчас сходит на нет понятие "искусство провинции". Так вот – реализм жив! И имеет множество поклонников: на открытии выставки Виктора Ковтуна побывали, к примеру, Президент Леонид Кучма, глава киевской госадминистрации Леонид Косаковский и другие видные лица. И подписан был Президентом Указ о присвоении Виктору Ковтуну звания заслуженного художника Украины. Словом, харьковский художник имел в столице полный успех».

Некрасова, М. Жив реализм, жив! / М. Некрасова
// Киев. ведомости. – 1995. – 12 янв. – С. 10 : фото.

***

«Я дуже ціную творчість Віктора Ковтуна. Це по-справжньому цікавий український художник. Він працює в класичній манері, яка, безперечно, є вічною. Ми дуже пишаємось з того, що саме в нашому фонді він розгорнув свою виставку, яка стала подією у мистецькому житті

столиці України. Митці завжди ревниво ставляться до творчості одне одного. Але стосовно Віктора Ковтуна – всі були одностайні: що це самобутній талант. Український фонд культури висунув Віктора Ковтуна на здобуття премії імені Тараса Шевченка. Ми переконані, що він гідний цієї престижної відзнаки».

Олійник, Б. Борис Олійник: талант потребує уваги, підтримки : інтерв'ю з поетом Борисом Олійником / записала О. Котляр // Слобода. – 1997. – 22 серп. – С. 2 : фото.

***

«Владыка [мітрополіт Харківський і Богодухівський Нікодим] *говорил о том, как мудро распоряжается данным ему Божьим даром художник, как прославляют его полотна красоту Божьего создания. На одном из холстов Виктора Ковтуна изображен Благовещенский собор, словно изнутри осиянный золотым светом, выделяющим его на фоне утреннего неба. Художник объявил, что отдаст эту картину для аукциона произведений искусства, средства от которого, по его мнению, нужно направить на реставрацию собора после пожара».*

Хомайко, Ю. Первый маэстро – Виктор Ковтун / Ю. Хомайко // Веч. Харьков. – 1997. – 3 окт. – С. 1.

***

«В картинах мастера очень много света. У каждой – свой композиционно-цветовой строй. Сам Виктор Иванович называет свой стиль сочетанием реализма и импрессионизма. А точнее, наверное, это мгновения нашей жизни глазами художника».

Бордунова, Ю. Страна моя, от края и до края... / Ю. Бордунова// Слобода. – 2001. – 22 авг.

***

«За час роботи виставку відвідало більше 10 тисяч осіб, 1322 екскурсії школярів, які разом з естетичним задоволенням отримали й урок патріотичного виховання, а учні та студенти художніх закладів нашого міста – урок професійної майстерності». «Знаковою формулою його життєвого успіху можна вважати вже хрестоматійну – "Я родом з дитинства". Віктору Ковтуну пощастило з'явитися на світ у місцях, про які можна сказати, що саме тут і мав народитися митець: це річка Десна, і старовинне село Мезин із мальовничими придеснянськими

кручами. Саме цей феномен довкілля, його краса, разом із враженням від рукотворної краси вишиваних узорів рушників мами й бабусі, яскравої декоративної краси ліжників і килимків, – стали його першопочатковою художньою освітою, своєрідною дитячою художньою школою».

Денисенко, О. Й. «Моя Україна» / О. Й. Денисенко // Культура і життя. – 2001. – 29 груд. – С. 3 : іл.

***

«Представлені на виставці пейзажі, жанровий живопис, архітектурні види дійсно "географічно" охоплюють всю країну. Тут і древня Сіверщина, де народився і виріс художник і духовна батьківщина – Слобожанщина, де Віктор сформувався як митець, Крим, Київ. На виставці презентовано близько 300 робіт різного етапу творчості майстра, багато з них презентується вперше. Це дає змогу побачити творчу еволюцію художника, напрямки творчості, сюжетно-тематичну різноманітність робіт, живописні пошуки».

Денисенко, О. Й. Моя Україна : виставка / О. Й. Денисенко // Панорама. – 2001. – № 40. – С. 14 : іл.

***

«"Я ухо мира и во мне гудит таинственное эхо мирозданья", – мог бы вослед за Максимилианом Волошиным сказать Виктор Ковтун, правда, с одной оговоркой: его Вселенная – любимая всеми нами Украина. Он и нам, живущим в стране, открывает ее, радуя и радуясь, удивляя и удивляясь. И в этом чувствуется большая любовь к ней и гордость, искренний восторг от ее волнующих красот».

Романовский, В. ... И памятью насыщен как земля : послесловие к ретросп. выст. произведений живописи и графики «Моя Україна» заслуж. худож. Украины Виктора Ковтуна / В. Романовский // Веч. Харьков. – 2001. – 25 сент. – С. 3.

***

«Віктор Ковтун, голова Харківської організації НСХУ, у лютому цього року виставив 500 робіт. Усі площі чотирьох залів третього поверху Будинку художників й фойє першого були зайняті під експозицію. ... Не залишилася поза увагою й експозиція графіки та етюдів. В Харкові таки вміють володіти пензлем і олівцем (В. Ковтун – професор Харківської державної академії дизайну й мистецтва). Це так зване

нетональне вирішення тривимірного простору в рисунку, що передає відчуття повітряної перспективи. Щодо етюдів майстра: художники, видно, мають повернутися до цього мистецького різновиду, котрий, як ніякий інший, убирає в себе дух часу».

Озовець, Ф. Україна Віктора Ковтуна / Ф. Озовець // Образотвор. мистецтво. – 2002. – № 1. – С. 38–39.

***

«Работы харьковчанина строго оценивались професиональными киевскими критиками в области искусства. Внушающий список достоинств Ковтуна привлек неимоверное количество людей, в том числе и известных. В разгаре предвыборных кампаний политические деятели Гавриш, Семиноженко и другие сделали себе выходной, возжелав "спеть свою песню" украинскому Мане. Солист киевской филармонии Олег Дзюба подпевал, лауреат нашего конкурса им. Клавдии Шульженко, подыгрывал на гитаре. Известный столичный критик Владимир Пидгора с интересом наблюдал за происходящим. Впрочем, весь киевский бомонд угощал харьковчанина исключительно добрыми словами».

Павлова, А. Спел оду на холсте / А. Павлова // Веч. Харьков. – 2002. –19 февр. – С. 3.

***

«Натюрморти майстра є утвердженням думки про рідний край як втілення земного раю. У різноманітній за сюжетами і напрямками сільській темі Віктору вдалося знайти "свою ноту"».

Денисенко, О. Й. Чернігів : [мист. хроніка] / О. Й. Денисенко // Образотвор. мистецтво. – 2004. – № 2. – С. 18–19.

***

«Ви пам'ятаєте, звідки Ви і чиє Ви дитя. Це робить Вам честь! – так звернувся до художника Надзвичайний і Повноважний Посол України П. Шаповал. Доля звела їх десять років тому. Петро Дмитрович керував тоді областю і сприяв організації виставки картин Віктора Івановича в Чернігові. Звідтоді вони стали друзями, а картина Ковтуна "Сіно везуть у Покошичі" уже десятки років мандрує із Шаповалом по світах...».

Васюк, П. Вклоняюсь землі колисковій / П. Васюк // Уряд. кур'єр. – 2007. –11 квіт. – С. 11 : фото.

***

«По словам Виктора Ковтуна, за все годы независимости Украины подобного масштаба выставки нашего художника в России еще не было. На втором этаже «Манежа» разместили более двухсот картин. Причем расположили их специалисты очень продуманно: на стендах по одну сторону зала – виды Харькова, по другую – Петербурга. И хотя города изображены в разных тонах, а подчас даже в разных техниках рисунка, невозможно не заметить сходства "профилей" домов, соборов, улиц... – Только глаз художника, поэта может увидеть то, что потом превращается в некую идеологию, в некое очень близкое, магнетическое родство, – объяснил такие творческие прозрения председатель комитета по культуре администрации Санкт-Петербурга Николай Буров. К слову, Николай Витальевич признался, что из всех картин на выставке "Две столицы. Одна судьба" ему больше всего понравился... портрет козла "Кузи" – одна из немногих "непейзажных" картин Ковтуна».

Щитова, К. Украинский художник привез в Питер портрет... Козла! / К. Щитова // Комсомол. правда в Украине. – 2007. – 25–31 мая (№ 105/21). – С. 6 : фото.

***

«У Ковтуна своеобразная живописная аранжировка, где в основном работают три цвета. Это желтый, красный и синий. Особое внимание он уделяет первому. Оно и понятно, ведь это цвет солнца, которое все согревает и всему дает жизнь. Тем не менее, такая триколорность на картинах воспринимается как симфонический оркестр. В работах В. Ковтуна одновременно ощущаются и музыка, и поэзия, и любовь к окружающему миру».

Ковальчук, Н. Верность традициям искусства / Н. Ковальчук // Харьков. изв. – 2008. – 5 июня. – С. 9.

***

«Экспозиция представлена не по хронологии написания, а по маршруту исповеди памяти В. Ковтуна, ведет от детства в родном селе к столичному настоящему. <...> То же касается и портретов абсолютно реальных людей, с конкретными биографиями, недостатками и достоинствами, которые вдруг осознаются, как лики в соборном пространстве истории. Может, и оставались бы эти "парсуны" земных героев, и вспоминались как хорошие знакомые чертами схожести с тем,

кого встречаешь каждый день и где угодно, если бы не портрет... Козла Кузи. Контакт с его глазами будто втыкает "вилку" внимания ваших глаз в розетку какого-то непостигнутого и высоконапряженного тока жизни. Жизни, существующей во всем видимом и невидимом, в любом моменте и каждой точке».

Кужельный, А. Краски невыразимого / А. Кужельный // День. – 2009. – 12 февр. – С. 7 : ил. [Авт. ст. О. Кужельний – нар. артист України, театр. режисер, худож. керівник театру «Сузір'я»].

***

«Візитною карткою цієї виставки стали полотна Віктора Ковтуна, присвячені духовним святиням рідної землі. Це давні православні храми Києва, Харкова, Чернігова. («Зимовий Благовіщенський кафедральний собор», «Чернігів. Спаський собор», «Під небом вічності. Харків уранішній», «Храм 2000-ліття Різдва Христова»). Як зазначає художник, під час написання таких картин наче поринаєш в ауру очищення, душевного спокою та гармонії із навколишнім світом. Така робота йому завжди в радість».

Субота, В. «Життя. Я закоханий у тебе...» / В. Субота // Культура і життя. – 2013. – 21 черв. (№ 25). – С. 9 : фото.

***

«Примерно те же мотивы находим и в живописи Ковтуна. И те же ощущения. Бродишь вдоль множества картин, отмечаешь: в "Июльском солнце" есть свет и солнце, в "Бабушке Ульяне" – уют деревенской избы, "На тренировке" – мягкая, приятная глазу тональность, а в "Зимнем утре" – теплота... Но отмечаешь все это холодно. Побольше жизни в пейзажах В. Семиноженко, многие из которых нам знакомы. Они тоже не Бог весть какие динамичные. В целом же, осмотр довольно внушительной экспозиции занимает не много времени, ибо, как ни жаль, в подавляющее большинство этих картин не очень хочется всматриваться».

Коробов, Д. То море, то поле, то дом городской / Д. Коробов // Событие. – 1994. – 5 окт. – С. 2.

***

«Ковтун – прямой наследник наших украинских классиков – Васильковского, Левченко, Бурачека. Я стал выписывать названия понравившихся работ, и список оказался очень длинным: "Июльское утро", "Солнечный день", "Красные яблоки", "Лыска-кормилица"... Как хороши харьковские пейзажи: "Рымарская", "Свято-Покровский монастырь", "Успенский собор"! Прекрасные работы, связанные с детством художника, которое он провел на Черниговщине. ... Что касается живописи Владимира Семиноженко, то сам художник искренне признался, что он считает себя пока лишь учеником Ковтуна».

Левоненко, А. «Красные яблоки» осенним вечером / А. Левоненко // Время. – 1994. – 3 нояб. – С. 4.

***

«Необхідно відзначити ефективну діяльність Харківської обласної, однієї з найбільш представницьких організацій (голова Віктор Ковтун), яка до ювілею випустила ґрунтовний каталог – звіт за десятиріччя діяльності (бо десять років тому, до шістдесятиріччя, харківські ентузіасти випустили капітальне видання "Мистецькі шляхи Харківщини"), а також ювілейний значок і пам'ятну медаль. Тоді, у 1998 р., Віктор Ковтун звітував: харківські митці, крім традиційних, постійно проводять у місті міжнародні та всеукраїнські виставки й симпозіуми. Який розголос мала харківська міжнародна трієнале графіки і плакату "4-й блок", присвячена екології планети! Слобожанщина береже пам'ять про своїх земляків І. Рєпіна, Г. Семирадського. У Харкові працювало суцвіття імен – М. Бурачек, Г. Бондаренко, О. Довгаль, М. Дерегус, В. Єрмілов, Ф. Кричевський, ... М. Самокиш, О. Хвостенко-Хвостов. На новому творчому піднесенні перебувають харківські митці сьогодні, і з цим ми їх вітаємо!».

Федорук, О. К. Слово редактора / О. К. Федорук // Образотвор. мистецтво. – 2008. – № 4. – С. 2–3.

***

«Председатель Харьковской организации Союза художников Украины, народный художник Украины, профессор В. И. Ковтун в своем выступлении остановился на созидающей роли Учителя, которой не подвластны политические кризисы в жизни той или иной страны. "Есть люди, творцы, которые не только оставляют след, но и объединяют народы. Одним из таковых был Илья Репин. Но он был настолько мудрым,

что собрал в Харькове всех своих лучших учеников. Одним из них был А. А. Кокель, благодаря которому многое в Харькове стало классическим и основополагающим. Это один из фундаторов Союза художников как Харькова, так и всей Украины. "Кокель любим вами и любим нами", – подчеркнул Виктор Иванович» [с. 282–283]. «Послом в единении наших народов по зову сердца выступает народный художник Украины Виктор Иванович Ковтун, который вошел в историю украинского искусства как разносторонний мастер живописи, создатель выдающихся полотен, отображающих многогранность мира на рубеже столетий. ... Вглядываясь в его полотна, мы видим и ощущаем поэтичность, сказочность вечеров гоголевской Диканьки, волшебство неописуемого сияния куинджевской ночи – перед нами во всей красе и величии предстает Украина. Украина живая, а не лубочная. Украина, воспеваемая художником неподдельной любовью, со всеми ее радостями и печалями, песнью и плачем, счастьем и болью. Так может воспевать только любящий ее всем сердцем, все душой художник» [с. 291].

Васильев, В. А. Алексей Афанасьевич Кокель, 1880–1956 : жизнь и творчество / В. А. Васильев ; науч. ред. В. И. Ковтун. – 2-е изд., испр. и доп. – Чебоксары : Пегас, 2009. – 335 с.

***

«Ну, а буквально накануне официального открытия соревнований в республику был доставлен большой парадный портрет космонавта Николаева – работа кисти профессора Харьковской государственной академии дизайна и искусств Виктора Ковтуна. Это произведение отныне будет украшать все дзюдоистские турниры памяти Андрияна Григорьевича. Кстати, народный художник Украины Виктор Ковтун давно и прочно связан с Чувашией крепкими творческими узами. В частности, он является одним из кураторов знаменитых Кокелевских пленэров, ежегодно проходящих в нашей республике».

Егоров, А. Искусство рядом с татами [Электронный ресурс] / А. Егоров // Совет. Чувашия. – 2009. – 9 сент. (№ 173). – Электрон. текстовые дан. – URL : http://sovch.chuvashia.com/?p=15706, доступ свободный (дата обращения: 5.05.2017). – Загл. с титул. экрана.

***

«Всего Ковтун безвозмездно передал республике около полусотни картин. Они составили авторский цикл произведений «Чувашия – жемчужина России». К тому же Виктор Иванович является одним из инициаторов международного Кокелевского художественного пленэра. В планах маститого украинского художника – пополнение коллекции портретами космонавтов Николая Бударина и Мусы Манарова».

Егоров, А. Художник на новой орбите [Электронный ресурс] / А. Егоров // Совет. Чувашия. – 2012. – 31 июля (№ 132). – Электрон. текстовые дан. – URL : http://sovch.chuvashia.com/?p=63799, доступ свободный (дата обращения 05.05.2017). – Загл. с титул. экрана.

ЗМІСТ

Бібліографічне видання

Художник Віктор Іванович Ковтун

Персональний бібліографічний покажчик

Відповідальний за випуск В.Д. Ракитянська,
заслужений працівник культури України

Підписано до друку Формат паперу 60×84 1/16, 3,1 друк. арк.,
2,7 обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів. Замовлення №
Ксерокс ХДНБ ім. В. Г. Короленка. 61003, Харків-3, пров. Короленка, 18.